www.nv-online.info – электронны дадатак да друкаванай версіі газеты «Народная Воля».

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

№ 62 (4314)

7 жніўня 2018 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

ВЯЛІКАЯ ПАЛІТЫКА

Крэмль спрабуе навязаць Беларусі «смотрящего ФСБ» Міхаіла Бабіча

Каторы дзень у расійскіх і беларускіх СМІ круціцца ролік аб тым, што асноўным кандыдатам на пасаду Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Расіі ў Мінску Масква бачыць Міхаіла Бабіча. Больш за тое, ён можа займець статус асабістага прадстаўніка прэзідэнта Уладзіміра Пуціна. А гэта, як іранізуюць некаторыя аналітыкі, паўнамоцтвы своеасаблівага генерал-губернатара.

Скажыце, калі ласка, ці патрэбна Беларусі такая асоба?

У 2016 годзе Украіна катэгарычна адмовілася ад такога пасла-спецслужбіста.

ДАСЬЕ

Міхаіл Бабіч нарадзіўся 28 мая 1969 года ў Разані.

У 1990 годзе скончыў вышэйшае ваеннае каманднае вучылішча. У 1998 годзе – юрыдычны факультэт Маскоўскага інстытута эканомікі, менеджменту і права.

З 1990-га па 1995 год служыў на камандных пасадах у Паветрана-дэсантных войсках і войсках КДБ СССР, браў удзел у баявых дзеяннях.

У 1995 годзе стаў кіраўніком ЗАТ "Карпарацыя "Антэй".

Былі часы, калі займаў пасады, ніякім чынам не звязаныя з ваеннай службай. З лістапада 2002-га па люты 2003 года – старшыня ўрада Чачні. Затым – памочнік Дырэктара пагранічнай службы ФСБ Расіі.

У снежні 2011 года быў прызначаны паўнамоцным прадстаўніком прэзідэнта РФ у Прыволжскай федэральнай акрузе.

ЖНІВО-2018

Не трэба сумаваць…

У Беларусі засталося абмалаціць збожжавыя прыкладна з трэці плошчаў. Калі надвор'е не падвядзе, то літаральна праз тыдзень з хвосцікам камбайны пакінуць палеткі.

Не трэба сумаваць: нягледзячы на больш сціплыя, чым у мінулым годзе, намалоты, без хлеба не застанёмся. На ўчарашні дзень сярэдняя ўраджайнасць з гектара складала 27,8 цэнтнера. Набліжаліся да чатырохмільённай тоны валавога збору.

Засуха, вядома ж, адмоўна адбілася на ўсіх рэгіёнах краіны. Але ж, скажам, гродзенскім аграрыям не трэба плакацца: як-ніяк, а без малога 30 цэнтнераў на круг выходзіць. Амаль столькі ж мае сталічная вобласць. Як, дарэчы, і Брэсцкая.

Выжывалі беларусы тады, калі ўраджайнасць па краіне не дасягала і 20 цэнтнераў, выжывем і на гэты раз – пры сярэдніх намалотах з гектара 27,8 цэнтнера.

Кастусь ЗІНКЕВІЧ.

ПАД ГРАДУСАМ

Спёка вернецца ў Беларусь напрыканцы тыдня

У сераду ***8 жніўня*** ў некаторых раёнах, пераважна па паўночным усходзе, пройдуць кароткачасовыя дажджы. Уначы і раніцай магчымы слабы туман. Тэмпература паветра ўначы будзе +11…+16ºC. Удзень чакаецца ад +23ºC па паўночным усходзе да +31ºC па паўднёвым захадзе Беларусі.

У чацвер ***9 жніўня*** надвор'е будуць вызначаць вобласць павышанага атмасфернага ціску і паветраная маса, што паступае з паўднёвага захаду Еўропы. Чакаецца гарачае, пераважна без ападкаў надвор'е. Уначы і раніцай у некаторых раёнах слабы туман. Тэмпература паветра ўначы прагназуецца +11…+17ºC. Удзень будзе ад +25ºC па ўсходзе да +33ºC па захадзе.

Пятніца ***10 жніўня*** чакаецца ў асноўным без ападкаў. Тэмпература паветра ўначы складзе +14…+20ºC, удзень – +27…+33ºC.

НУ І НУ!

Абцасам па галаве

У Гродне жанчына ўдарыла міліцыянта абцасам па галаве.

Як паведамляе прэс-служба УУС Гродзенскага аблвыканкама, інцыдэнт адбыўся 5 жніўня ў адной з устаноў грамадскага харчавання ў цэнтры Гродна.

"П'яная кампанія паводзіла сябе неспакойна, – паведамляе прэс-служба. – *На выклік прыбыў нарад міліцыі. Здарылася бойка. Адна з удзельніц канфлікту ўдарыла супрацоўніка міліцыі абцасам па галаве".*

Жанчыну затрымалі.

Жыццю супрацоўніка міліцыі нічога не пагражае.

Па факце праводзіцца праверка.

ГУЧНАЯ СПРАВА

«Прафсаюзы могуць звяртацца за дапамогай у замежныя арганізацыі…»

Учора ў судзе Савецкага раёна Мінска працягнуўся судовы працэс па справе лідараў Беларускага незалежнага прафсаюза РЭП ***Генадзя Фядыніча*** *і* ***Ігара Комліка.***

Як вядома, яны абвінавачваюцца ва ўхіленні ад выплаты сум падаткаў, збораў у асабліва буйным памеры.

Працэс пачаўся 30 ліпеня і доўжыцца ўжо больш за тыдзень. За папярэднія дні суд паспеў заслухаць сутнасць абвінавачання, дапытаць сведак і практычна завяршыў вывучэнне пісьмовых матэрыялаў справы.

Многія сведкі на судзе адмаўляюцца ад папярэдніх паказанняў і заяўляюць, што раней яны былі зроблены пад ціскам. А сведка **Вольга Арцёмчык** прызналася, што падчас працы ў прафсаюзе былі спробы спецслужбаў завербаваць яе ў якасці агента, аднак яна адмовілася ад такога супрацоўніцтва.

Нагадаем, што раней сакратарка незалежнага прафсаюза **Юлія Юхнавец** распавяла на судзе, што яна была агентам КДБ і нават атрымлівала за гэта ўзнагароджанне.

Выступіў учора на працэсе і старшыня Кангрэса беларускіх дэмакратычных прафсаюзаў **Аляксандр Ярашук.**

"Я казаў, што гэтая крымінальная справа не мае ніякіх прававых падстаў, бо Беларусь падпісала канвенцыю Міжнароднай арганізацыі працы, дзе сказана, што Беларусь не можа перашкаджаць свабодзе асацыяцый. Там сказана, што прафсаюзы могуць звяртацца за дапамогай у замежныя арганізацыі. Справа павінна быць спынена!" – заявіў ён.

Працэс працягнецца сёння, 7 жніўня.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ВІНШУЕМ!

Ігару Лучанку – 80!

6 жніўня народнаму артысту Беларусі і СССР, легендарнаму беларускаму кампазітару Ігару Лучанку споўнілася 80 гадоў. Выпускнік трох кансерваторый, ён пісаў кантаты і рок-оперы, але мільёнам слухачоў стаў вядомы, дзякуючы "жанру малой формы". "Венскі вальс", "Мой родны кут", "Спадчына", "Вераніка" і "Алеся": здаецца, свой самы галоўны экзамен у жыцці прафесар здаў на выдатна. Яго песні ведаюць, любяць, а галоўнае – спяваюць. Напярэдадні юбілейнай даты "Народная Воля" пабывала ў гасцях у сям'і Лучанкоў і даведалася, з якім настроем аўтар залатых хітоў сустракае круглую дату.

Знакаміты дом на Янкі Купалы, 7: калісьці суседзямі Лучанкоў тут былі Іван Мележ, Віктар Вуячыч, Тамара Ніжнікава, Аркадзь Куляшоў і многія іншыя прадстаўнікі беларускай творчай эліты.

– А колькі гасцей у нас пабывала! – *разліваючы духмяную каву, успамінае жонка маэстра Аляксандра Рыгораўна.* – І Гвердцытэлі, і Пахмутава з Дабранрававым, і Талкунова, і Рэнат Ібрагімаў. Памятаю, так старалася яго сустрэць! Гатавала нешта смачнае. А ён прыходзіць і кажа: у мяне сёння разгрузачны дзень – толькі вада. А Хіль! Ігар, памятаеш, як Хіль прыехаў да нас на лецішча? Як заспявае: "Мой родны кут..." Усе суседзі збегліся! Божа мой, які быў дзівосны чалавек, сонечны, абаяльны! А які просты!

– Ігар Міхайлавіч, здаецца, зорная хвароба вас таксама не кранула?

– "Хвалу и клевету приемли равнодушно и не оспаривай глупца..." Здаецца, гэта Пушкін сказаў? У мяне было вельмі цікавае, неверагоднае жыццё. Таленавітыя выканаўцы, удзячная публіка. Гэта вялікае шчасце, але дакладна не зорная хвароба.

– Вы, дарэчы, працавалі прыкладна ў адзін час з яшчэ адным беларускім мэтрам – Эдуардам Ханком. Паміж вамі ніколі не было саперніцтва?

– Мы вельмі, вельмі розныя. Ды і пра што тут разважаць: пішы, вось і ўсё саперніцтва. А там ужо жыццё пакажа.

– Ігар Міхайлавіч, а што зараз? Ці пішуцца песні?

– Часцей ён проста іграе на раялі, – *адказвае за мужа Аляксандра Рыгораўна.* – Я, бывае, нават яго прымушаю: каб трымаў форму. Бетховена іграе, Моцарта.

– А песень не пішу, – *прызнаецца маэстра*. – Ведаеце, няма ўжо маіх выканаўцаў. Сышлі Віктар Вуячыч, Валянціна Талкунова, Эдуард Хіль. Няма ўжо тых "Песняроў", Валодзі Мулявіна няма…

Дарэчы, свае самыя знакамітыя хіты Лучанок напісаў менавіта для Мулявіна і стаў ці не адзіным беларускім кампазітарам, з якім "Песняры" супрацоўнічалі настолькі актыўна. Хаця першая сустрэча майстроў была далёкая ад ідэальнай, успамінае Ігар Міхайлавіч.

– Мулявін тады эксперыментаваў, вельмі захапляўся "Бітлз". І вось – рэпетыцыя ў філармоніі, а ў зале чамусьці толькі я адзін. Валодзя паіграў, пашумеў, а потым і кажа: "Ну што, не падабаецца?" А я хлусіць не стаў. Кажу: так, не падабаецца.

– Затое як яны потым сябравалі з "Песнярамі"! – *падхоплівае Аляксандра Рыгораўна.* – А якія гастролі ў іх былі па Амерыцы! Яны ж увесь кантынент аб'ездзілі з канцэртамі.

– А вы былі дома і ўвесь час чакалі?

– Былі часы, калі і разам ездзілі – на Ціхаакіянскі флот, напрыклад. Я яму заўсёды казала: "Ігар, усе людзі едуць летам у Крым, а мы – на Поўнач". Але ўсё роўна якія ўспаміны, якія ўражанні! І творчыя людзі гэтыя... Даглядала за імі, а што рабіць? Памятаю, ездзіў з намі Алесь Ставер. А ён, як і Ігар, мог як устаў, так і пайсці. Я яму кажу: "Алесь, дай я табе штаны адпрасую". А ён: "Ай, Шурачка, добра і так!" Ну нарэшце быццам угаварыла. Але дзе там! Ставіць ультыматум: прасуй, але толькі каленкі! А ўвогуле, неверагодныя былі людзі, фанатычныя, адданыя сваёй прафесіі. Хіба ўсё гэта раскажаш? Бывае, пачну глядзець фатаграфіі і думаю: як мы гэта ўсё маглі аб'ездзіць?

– Але была і проза жыцця?

– Вядома, жыць з такім таленавітым чалавекам няпроста. Характар у яго мяцежны, рэзкі. Але ўстанеш зранку – і музыка гучыць. Дзверы ў кабінет не адчыняеш, толькі ціхенька побач стаіш. Наогул, калі я выйшла замуж – адразу зразумела: яго нічога не цікавіць, акрамя музыкі. Так што дзеці, побыт – усё гэта было на мне.

Разам яны ўжо 53 гады. Калісьці яна, студэнтка Брэсцкага музычнага вучылішча, прыехала на канікулы ў дом адпачынку. Будучага мужа сустрэла ў бібліятэцы. Малады кампазітар павярнуўся, паглядзеў і, як ёй здалося, адразу заўважыў.

– Мы ж тады і твой дзень нараджэння адзначылі, памятаеш? – *усміхаецца Аляксандра Рыгораўна.*

– Так, я пазнаёміў Сашу са сваёй мамай, – *кажа Ігар Міхайлавіч*. – Яна тады пачаставала нас чарэшняй, мы купілі шампанскага, так і святкавалі.

– Увогуле, калі мы пазнаёміліся, ён быў такі худзенькі, несамавіты, здароўе яго ніколі не песціла, – *працягвае гісторыю знаёмства Аляксандра Рыгораўна.* – Але, калі садзіўся за інструмент, пераўвасабляўся, станавіўся неверагодна рамантычным або дзёрзкім, смелым.

– А ў жыцці паўсядзённым? Хто ўсё ж такі зрабіў першы крок?

– Так і не ўзгадаеш. Але памятаю: прыязджаю пасля нашых вакацый першага верасня ў вучылішча – а ў мяне тэлеграма з віншаваннямі. Сталі перапісвацца, я прыязджала ў Мінск на канікулы да свайго дзядзькі. З Ігарам мы тады праводзілі ўсе вечары. Хадзілі ў філармонію, у оперны тэатр.

– Бацькі як ставіліся да вашага захаплення?

– Мама ў мяне была вельмі строгая. Калі я працавала ўжо па размеркаванні ў Пінску, Ігар напісаў: прыязджай у Ленінград. Ён толькі-толькі тады стаў аспірантам. Ну, мама і сказала мне: калі збіраешся замуж – едзь, а калі не, дык гэта несур'ёзна. Вось так пасля Ленінграда мы адразу і пайшлі ў загс.

– А памятаеш, якое шчасце было, калі нам "двушку" далі за філармоніяй? – *смяецца Ігар Міхайлавіч.*

– Так, мы ж амаль год жылі паасобку. Я – у Пінску, а ён тут працаваў. Божа мой, як мы радаваліся, калі ў нас з'явіўся свой куток! – *пацвярджае Аляксандра Рыгораўна.* – Бывае, бяжыш дадому – "Песняры" маладыя стаяць. Ці гляджу ў акно – Ігарок ідзе з філармоніі. І я ўжо чайнік стаўлю, чакаю. Дарэчы, кватэру тады мы атрымалі за "Памяць сэрца" *(песня Ігара Міхайлавіча Лучанка, з якой на ўсесаюзным конкурсе ў Маскве перамог Віктар Вуячыч).*

– А сёння? Народнага артыста СССР не забываюць, падтрымліваюць?

– Вядома, ёсць да пенсіі нейкія надбаўкі. Але, як вядома, вялікія грошы – гэта вялікае зло. Так што ўсяго ў нас хапае. Мы, праўда, людзі небагатыя, але і не жабракі. Ды большага нам і не трэба. Было б здароўе.

– Яго вам і пажадаю, Ігар Міхайлавіч, у такі вялікі, салідны юбілей!

– Ай, кіньце вы! – *адмахваецца на развітанне маэстра.* – Ну што гэта за свята ўвогуле? Ніколі не разумеў. Трэба быць вечна маладым, а не лічыць гады.

Аліна СТРАШКЕВІЧ.

(Пра І.М. Лучанка чытайце яшчэ на 6-й стар.)

ТОЧКА ЗРЕНИЯ

Александр ФЕДУТА

Легкое телесное повреждение

В конце июля в Борисовском районном суде завершился процесс, на который не обратили внимание наши правозащитники. Полковника Сергея Городинского осудили на два года колонии общего режима и штраф 8575 рублей в пользу государства.

Дело было не о дедовщине. Ночью сержант и двое рядовых перевернули кровать, на которой спал их сослуживец, в результате чего боец упал и получил легкие телесные повреждения, ударившись головой об угол тумбочки. Полковник разобрался, применил дисциплинарное взыскание, но начальству докладывать не стал, за что и поплатился.

На фоне общего информационного потока о происходящем в армии – начиная с дел о доведении до самоубийства (или все-таки об убийстве?) и заканчивая незаконной торговлей огнестрельным оружием – дело Сергея Городинского лично мне кажется какой-то нелепостью. («Легкие телесные повреждения» – звучит почти смешно, когда вспоминаешь слезы матери Александра Коржича, которого то ли довели до суицида, то ли убили). Но тут вроде бы все по закону. Положено два года – дали два года. При этом я лично не исключаю, что полковник Городинский был вполне добросовестным офицером и серьезных взысканий до сих пор не получал. Во всяком случае газета «Во славу Родины» в 2017 году – еще за год до суда, но уже после имевшего место происшествия – писала о возглавляемом им воинском подразделении во вполне хвалебном тоне и даже разместила на сайте фотографию полковника.

Почему же сейчас – приговор? Потому что не исполнил устав – не доложил вышестоящему начальству о происшедшем.

А раньше – всегда докладывал? И остальные – они тоже докладывали о мелком хулиганстве рядовых и сержантов, совершавших поступки, следствием которых становились легкие телесные повреждения их сослуживцев?

Думаю, что нет. Думаю, что дело заканчивалось «губой», нарядами вне очереди, чем-нибудь подобным. Помните, как любят говорить наши армейские идеологи: «Наша армия должна воспитывать настоящих мужчин!». Вот таким образом «по-отечески» и воспитывает. Кого – по-отечески, кого – «по-дедовски».

Но судили Сергея Ивановича Городинского вовсе не за это. А за то, что разбирался сам. Не по уставу.

Ничего не поделаешь. Устав – это закон. Закон нужно исполнять строго, даже если вдруг произошла какая-то мелочь, как тебе кажется. Иначе из добросовестного гражданина ты сам превращаешься в преступника – в полном соответствии опять-таки с законом.

Проблема в том, что, образно говоря, вся страна живет у нас не вполне по законам. И органы государственной власти – по большому счету – сами не всегда закону следуют. Руководители разного уровня убеждены в том, что цель оправдывает средства, что поставленная задача должна быть решена любой ценой. Нет, не оправдывает. И не любой ценой. И для того, чтобы определить меру наказания подчиненного за совершенный проступок, нужно поступать по уставу, а не согласно собственному разумению. Даже в том случае, если речь идет всего лишь о легком телесном повреждении.

В масштабах всей страны, собственно, этот суд – легкое телесное повреждение, хотя и для самого Сергея Ивановича, и для его семьи, и, наверное, для большинства его сослуживцев тяжелейшая психическая травма. Именно поэтому, из-за кажущейся легкости, приговор этот скоро будет забыт. В лучшем случае – старшим офицерам и командирам подразделений на очередном совещании по улучшению идеологической работы в армии напомнят о судьбе полковника как об ошибке одного офицера, на которой следует учиться всем.

Пройдет время, на армейском корпусе появятся новые шрамы от новых «легких телесных повреждений» – потому что страна, в которой неисполнение буквы закона превращается в генеральную установку, транслируемую всем и каждому, обречена на новое и новое повторение подобной ситуации. Только на этот раз телесные повреждения были нанесены в полку связи, завтра это случится в казарме спецназа, послезавтра – в общежитии университета, пока дело не дойдет до фабричного цеха, банковского филиала, IT-фирмы. Общество разделено на социальные группы, и представители одной группы не учатся на примерах и судьбах представителей другой. А вот общая атмосфера легкомысленного отношения к закону транслируется, сгущается, доходит до каждого и заражает его. Какой-такой закон? Устав, говорите? Не стоит. Домашними средствами обойдемся.

ВНИМАНИЮ РОДИТЕЛЕЙ

Планируйте, как отдохнуть с детьми…

Министерство образования вывесило на сайте расписание четвертей предстоящего учебного года:

первая четверть – с 1 сентября по 27 октября 2018 года;
вторая – с 8 ноября по 22 декабря 2018 года;
третья – с 8 января по 23 марта 2019 года;
четвертая – с 1 апреля по 31 мая 2019 года.

Каникулы будут проходить по следующему графику:

осенние – 10 дней, с 29 октября по 7 ноября 2018 года включительно;
зимние – 15 дней, с 24 декабря 2018 года по 7 января 2019 года включительно;
весенние – 6 дней, с 25 марта по 30 марта 2019 года включительно;
летние – 92 дня, с 1 июня по 31 августа 2019 года.

У девятиклассников летом экзамены, поэтому отдыхать они смогут только с 13 июня.

ЭКОНОМИКА

На 15 предприятиях Минска работникам не платят зарплату

Все они взяты под жесткий контроль Мингорисполкома.

Речь об этом 6 августа шла на оперативном совещании в мэрии.

В основном это строительные компании и подразделения Министерства промышленности. По заверению руководителей этих структур, долги будут погашены в полном объеме до конца этой недели. Основные причины несвоевременных выплат – тяжелая экономическая ситуация, рост убытков, а также недостаточный портфель заказов.

ЧУЛІ?

Павел Латушка прывязе ў Мінск французскіх бізнесменаў

Беларуска-французскі бізнес-форум пройдзе восенню ў Мінску.

Пытанні яго арганізацыі абмяркоўваліся на сустрэчы пасла Беларусі ў Францыі Паўла Латушкі з намеснікам дырэктара Дэпартамента кантынентальнай Еўропы МЗС Францыі Нікаля дэ Лакостам.

"Дыпламаты ўзгаднілі парадак правядзення восенню ў беларускай сталіцы трэцяга пасяджэння сумеснай камісіі па эканамічным супрацоўніцтве, абмеркавалі праект парадку дня, – наведамляе belta.by. – Дасягнуты дамоўленасці аб арганізацыі ў гэты ж час пятага беларуска-французскага бізнес-форуму, Латушка і яго французскі калега таксама выказалі зацікаўленасць прадоўжыць узаемадзеянне па падрыхтоўцы да падпісання пагаднення аб супрацоўніцтве ў галіне вышэйшай адукацыі паміж дзвюма краінамі".

ГУЧНАЯ СПРАВА

Анатоль ЛЯБЕДЗЬКА:

«Збіраюся абараняць права на прыватнае жыццё!»

Былы старшыня Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоль Лябедзька больш за пяць месяцаў не можа атрымаць ад прадстаўнікоў ГУУС Мінгарвыканкама відэазапіс, на якім зафіксавана, пры якіх абставінах амапаўцы нібыта ратуюць яму жыццё.

"Народная Воля" паведамляла, што 9 лютага Анатоля Лябедзьку затрымалі на Брэстчыне за кіраванне аўтамабілем без пасведчання кіроўцы. Як аказалася, у палітыка на той час амаль год як скончыўся тэрмін дзеяння правоў, аднак атрымаць новыя ён не можа – яму не выдалі медыцынскую даведку. З-за таго, што ў маі 2016 года ён раптам страціў прытомнасць. Здарылася гэта недалёка ад прэзідэнцкай рэзідэнцыі на праспекце Пераможцаў. Лябедзька дагэтуль не выключае, што ў той дзень яму дапамаглі страціць прытомнасць.

14 лютага на сайце ГУУС Мінгарвыканкама з'явіўся кароткі ролік (крыху больш за хвіліну), у якім бачна, як супрацоўнікі АМАП аказваюць дапамогу Анатолю Лябедзьку. У каментары гаварылася: *«Палова на сёмую вечара 6 мая 2016 года. Ля краю праезнай часткі па вуліцы Арлоўскай у Мінску аўтапатруль ГУУС Мінгарвыканкама заўважыў мужчыну. Канвульсіі, хрыпы і пена з рота сведчылі пра тое, што ў яго магчымы эпілептычны прыпадак. Супрацоўнікі АМАП неадкладна кінуліся на дапамогу...»*

Анатоль Лябедзька сцвярджае, што здаровы, як конь.

На відэа чалавек, вельмі падобны на Анатоля Лябедзьку, ляжыць на зямлі, адзін амапавец расцісквае яму зубы, а другі стараецца перавярнуць яго тварам да камеры. Хто ўсё гэта збоку фіксуе на відэа – не вядома.

Пасля гэтага здарэння Анатоль Лябедзька прайшоў шэраг медыцынскіх абследаванняў, прычым палітык свядома кансультаваўся з дактарамі дзяржаўных клінік, але пасведчанне кіроўцы пакуль так і не атрымаў.

"Дактары мне сказалі, што мяне можна ў космас адпраўляць! – распавядаў Лябедзька ў інтэрв'ю "Народнай Волі". – *Але даведку, неабходную для атрымання пасведчання кіроўцы, выдаць адмовіліся. У кулуарах урачы патлумачылі, што ў дадзеным выпадку не яны прымаюць рашэнне – спецслужбы. Я яшчэ спытаўся ў дактароў: але ж я пасля гэтага выпадку больш за год ездзіў за рулём, ніхто не выставіў ультыматум, што мне нельга за руль садзіцца! Яны толькі плячыма паціснулі і нагадалі, што я маю права абскардзіць рашэнне ўрачоў у судзе".*

– Днямі я нарэшце датэлефанаваўся ў ГУУС Мінгарвыканкама і паразмаўляў з тымі, хто мусіць несці юрыдычную адказнасць за паперы, – *распавёў Анатоль Уладзіміравіч "Народнай Волі".* – Мне сказалі: маўляў, вам даслалі адказ яшчэ ў сакавіку! А тое, што я так і не атрымаў адказу на свой запыт, накіраваны, між іншым, заказным лістом, патлумачылі дрэннай работай пошты. Потым увогуле паведамілі, што чалавек, які рыхтаваў мне адказ, звольніўся і перад сыходам пачысціў свой камп'ютар. Вось дык справаводства!

Потым мне ўсё ж патэлефанавалі і паведамілі, што я магу забраць неабходныя мне паперы. Я з самага ранку прыехаў у ГУУС. На ўваходзе мне прапанавалі пачакаць супрацоўніка, які спусціцца за мной са свайго міліцэйскага Эверэста. Потым высвятлялі, у якім кабінеце знаходзяцца паперы. Я чакаў 45 хвілін. І сышоў. Бо не разумею такога стаўлення і такой гульні ў пінг-понг. Яшчэ праз некаторы час мне патэлефанавалі і здзіўлена запыталіся, куды я знік. Я папрасіў, каб мне яшчэ раз даслалі афіцыйны адказ на хатні адрас. Думаю, бліжэйшым часам я ўсё ж атрымаю неабходныя паперы.

Я па-ранейшаму перакананы, што нейкае ўздзеянне на мяне было. Таму што я ніколі за сваё жыццё не губляў прытомнасць. І пасля гэтага ніякіх праблем са здароўем у мяне не было, я год пасля таго здарэння ездзіў за рулём і ніхто, у тым ліку медыкі і міліцыя, не выказвалі мне ніякіх прэтэнзій.

Я запрасіў у прадстаўнікоў ГУУС Мінгарвыканкама поўны варыянт відэа, для таго каб была магчымасць усё прааналізаваць і звярнуцца ў суд. Да таго ж публікацыя таго роліка без майго асабістага дазволу – гэта парушэнне законаў і спроба ўмяшання ў маё асабістае жыццё.

Марына КОКТЫШ.

ПОЛИТКУХНЯ

Кого белорусы будут выбирать осенью 2019-го – президента или депутатов?

Власть раскроет карты относительно ближайшей электоральной кампании только в апреле.

Пока белорусские власти говорят о необходимости развести президентские и парламентские выборы 2020 года (одна из этих кампаний может стартовать досрочно в 2019 году), в оппозиционных кругах присматриваются к потенциальным фаворитам избирательной гонки в своем лагере.

Сроки президентских и парламентских выборов определит глава государства в своем ежегодном послании народу и Национальному собранию в 2019 году. Такое мнение в интервью Радио Свобода высказала председатель Центризбиркома Лидия Ермошина.

Обычно Александр Лукашенко выступает с таким посланием в апреле, было лишь два случая переноса на май.

О сроках и бюджетах

По действующему законодательству президентские выборы должны пройти не позднее 30 августа 2020 года, а парламентские – не позднее 10 сентября 2020 года. И поскольку руководство страны через главу Центризбиркома декларирует желание развести эти кампании, то вполне резонно предположить, что одна из них состоится в 2019 году. Ермошина некоторое время назад даже называла желательный срок – осень 2019-го, но отказалась рассуждать, какие выборы лучше провести раньше.

Если и в самом деле будет избран этот срок, то уже в текущем 2018 году при принятии республиканского бюджета на будущий год следует предусмотреть расходы на выборы.

В 2015 году президентские выборы, судя по итоговому отчету Центризбиркома, обошлись в 176 млрд неденоминированных рублей (тогда примерно 12 млн долларов), выборы в Палату представителей в 2016 году стоили 19 млн деноминированных рублей (тогда примерно 9,6 млн долларов).

Каждый раз Центризбирком тратит на электоральную кампанию чуть-чуть меньше средств, чем предусмотрено бюджетом, но в общем расходы на все выборы крутятся около 10 млн долларов, поэтому по сумме расходов на выборы, которые могут быть заложены в бюджет-2019, гадать, какие именно выборы будут назначены, не стоит.

В любом случае, если выборы будут назначены, предположим, на сентябрь 2019 года, то формирование избирательных комиссий и выдвижение кандидатов начнется в мае-июне. То есть все заинтересованные получат месяц на то, чтобы настроиться на президентские или парламентские выборы, – приобщатся к знанию, которым уже будет долгое время обладать высокое начальство.

И снова о едином кандидате

В оппозиционных кругах пока больше говорят о подготовке к президентским, а не парламентским выборам, хотя власти свои карты еще не раскрывали.

Это значит, что в апреле будущего года оппозиции, возможно, придется на ходу перестраиваться с президентских на парламентские выборы, когда важно иметь сотни местных избирательных штабов, активистов с амбициями, готовых претендовать на мандат депутата Палаты представителей.

Впрочем, вполне возможно, что президентские выборы пройдут раньше парламентских, и тогда поиск единого кандидата в президенты, о чем заговаривают в последнее время оппозиционные лидеры, окажется вполне своевременной идеей. Впрочем, своевременной – это еще не значит успешной.

Не факт, что все игроки согласятся воспринять идею единого кандидата. Политические структуры ставят перед собой самые разные цели и вполне могут находить выгоду от номинального участия в президентских выборах – без надежды на успех.

В этом случае как минимум политик на всю жизнь приобретает статус бывшего кандидата в президенты, а выдвинувшая его структура некоторое время гордится, что оказалась способна на сам факт выдвижения кандидата в президенты из своей среды.

Это низшая планка. Сейчас нет разговоров о мобилизации пассивного большинства сторонников перемен, которые якобы равнодушны к нынешней оппозиции, но при этом индифферентно или отрицательно относятся к правящему режиму. В общем-то на этот счет нет данных независимой социологии, но главное – тема выпала из риторики белорусских политиков.

Также не слышно в оппозиционной среде разговоров о надежде на победу на президентских выборах. В правоцентристской коалиции признают, как отметил в одном из интервью лидер движения «За Свободу» **Юрий Губаревич**, что *«сегодня ни одна политическая сила не способна самостоятельно собрать подписи за (выдвижение кандидатом в президенты) своего представителя»*.

Если партия, в которой, как уверяют лидеры, состоят три-пять тысяч человек, не может самостоятельно собрать 100 тысяч подписей избирателей за выдвижение кандидата в президенты, то она не является «политической машиной» в том смысле, как это понимается на Западе, – не ставит целью борьбу за власть.

В общем-то при движении от дефицита демократии к авторитаризму партии волей-неволей превращаются в фикцию. И это в Беларуси уже случилось. Другое дело, что пока дискуссионным остается вопрос о способности вот таких слабых игроков в современных белорусских условиях объединяться в коалицию и уже совместными усилиями создавать «политическую машину».

Если мы отвечаем «да», то имеет смысл поднимать знамя единого кандидата и создавать единый штаб демократических сил. Если ответ «нет», то политические цели снимаются с повестки дня.

Праймериз: хороший вариант или утопия?

Судя по всему, положительный ответ на этот вызов ныне пытаются дать лишь члены правоцентристской коалиции (Объединенная гражданская партия, движение «За Свободу» и оргкомитет по созданию партии «Белорусская христианская демократия»).

Недавно уступивший бразды правления в Объединенной гражданской партии **Анатолий Лебедько** много лет выступает с идеей проведения праймериз для выборов единого кандидата от оппозиции.

В свое время статус единого кандидата предоставлял Конгресс демократических сил, который являлся в общем-то внутриоппозиционным форумом. За что и критиковался, так как не давал уверенности, что понравившийся делегатам конгресса деятель будет симпатичен значительной доле избирателей.

Теоретически праймериз могли бы ответить на этот вызов, предоставив возможность всем желающим выдвигать любого кандидата, а потом и голосовать за него. Однако тут возникает много рисков, связанных с возможными манипуляциями как со стороны организаторов праймериз, так и со стороны голосующих.

Если же право голоса на праймериз давать только сторонникам оппозиционных структур, организующих этот процесс, то вся процедура вновь-таки превращается во внутриоппозиционное голосование. А ведь именно этого хотят избежать.

Таким образом, некоего универсального, эффективного и вызывающего доверие механизма определения оппозиционного чемпиона, который мог бы реально конкурировать с действующим президентом, на сегодня нет.

Набор персоналий в бюллетене определят власти

Нет и настоящего единства в демократических силах, а значит, с их стороны невозможно воспрепятствовать вероятному параду оппозиционных кандидатов в президенты, когда их обилие дробит голоса недовольного режимом электората.

Это значит, что Лукашенко предстоит самостоятельно решать, много или мало персоналий стоит включить в бюллетень для голосования в ходе грядущей президентской кампании.

В новейшей белорусской истории уже несколько раз опробован вариант, когда два оппозиционера оттягивают друг у друга голоса, а спарринг-партнер действующего президента страхует его от вероломного снятия оппозиционерами своих кандидатур.

В этом случае теоретически можно организовать успешное протестное голосование, так как президент считается избранным, если за него проголосовало более половины граждан Беларуси, принявших участие в голосовании.

Была и другая крайность, когда в 2010 году кандидатами в президенты зарегистрировали десятерых и даже регулярный спарринг-партнер не понадобился – те оппозиционные кандидаты в принципе не смогли бы действовать солидарно.

Скорее всего, специалисты по политическим шахматам в Администрации президента сейчас прикидывают разные варианты будущей электоральной кампании, причем держат в голове еще и возможность дополнительно усложнить картину наложением на выборы конституционного референдума.

К весне будущего года некий сценарий будет взят за основу.

Павлюк БЫКОВСКИЙ.

naviny.by

БЕЗ КУПЮР

Владимир Семашко: о сроках ввода АЭС, использовании «строительных» квартир и тарифах на электроэнергию

Вице-премьер Владимир Семашко часто становится мишенью различных сайтов. Особенно заангажированных, преподносящих любую информацию в черном цвете. Вот уже вторую неделю муссируется его интервью островецкой районной газете. Точнее не все интервью, а только его высказывание насчет того, как возможно в будущем будет решаться вопрос с оплатой за электроэнергию.

Читателей «Народной Воли» наверняка интересует полный текст интервью В.И.Семашко. С учетом этого мы решили дать его в полном объеме.

Когда запустят станцию?

– Владимир Ильич, приему граждан предшествовало заседание штаба по сооружению Белорусской АЭС, которое проходило под вашим руководством. По вашей оценке – как идет процесс строительства? Есть ли какие-то проблемные вопросы, которые не решаются или решаются сложно?

– К проблемам можно отнести то, что в 2016 году при перемещении уронили корпус реактора. Генподрядчик заменил его безо всяких оговорок, но в этой связи немного сдвинулся срок ввода первого энергоблока: он планировался на ноябрь 2018 года, теперь отнесен на декабрь 2019 года. Второй энергоблок и в целом станцию мы запустим в середине 2020 года.

На стройплощадке все идет по графику. Сейчас ведется строительство одновременно 142 различных объектов, начиная от ядерного острова и заканчивая вспомогательными службами и помещениями. В июле мы заканчиваем строительно-монтажные работы. В начале марта следующего года в первый энергоблок должны загрузить ядерное топливо, к концу июля – закончить пуско-наладочные работы и запустить первый блок, чтобы к концу 2019 года выйти на его проектную мощность. А 1 июля 2020 года планируем запустить второй энергоблок.

Задача, конечно, напряженная – но абсолютно реальная.

Кто заселится в «строительные» квартиры?

– Строительство города энергетиков также находится под вашим пристальным контролем – или за это отвечают другие люди?

– Конечно, я в первую очередь отвечаю за строительство АЭС, но станция без города энергетиков существовать не может. Когда президент в первый раз прилетел на площадку строительства Белоруской АЭС, он, выйдя из вертолета, поставил задачу совершенно четко: эта станция должна быть самой надежной, самой современной и самой дешевой. А Островец должен стать самым красивым районным центром страны. И мы стараемся это делать. Параллельно со строительством станции городской поселок Островец превращается в современный город. Мы сразу поставили задачу: строители должны жить в нормальных условиях: после смены принять душ, выспаться, отдохнуть, посмотреть телевизор. Поэтому в соответствии с графиком строительства станции и с его опережением вводилось жилье в новых микрорайонах, оборудованное всем необходимым. Параллельно возводится социальная инфраструктура: детские сады, школы, спортивные сооружения, больница.

Когда строители уйдут, в построенных для их нужд домах будет сделан освежающий ремонт – и эти квартиры смогут на льготных условиях купить те, кто работает на станции или около станции – соответствующий указ президента подписан. В качестве арендного жилья эти квартиры смогут получить и другие специалисты, не работающие на АЭС.

В Островце будут решены и транспортные вопросы. Недавно принято решение о том, что работников станции подвозить на работу будет новый современный вид транспорта – электробусы. По Минску уже ходит 20 таких. Электробусы доказали свою эффективность: это экологически чистый транспорт, для него не надо, как для троллейбусов, ставить столбы вдоль дороги, они процентов на 15 экономичнее троллейбусов. Сам бог велел, имея свою атомную электростанцию, развивать электротранспорт!

Будут ли льготы на электроэнергию?

– Многих жителей района интересует вопрос: будут ли преференции населению на оплату электроэнергии?

– Нет.

Преференции планируются для реального сектора экономики, который сильно перегружен. К примеру, два автомобильных гиганта – белорусский МАЗ и российский КамАЗ, которые работают на одних и тех же евразийских рынках, покупают электроэнергию по разной цене: МАЗ платит 11 центов за киловатт-час, а КамАЗ – 4,5 цента. Думаю, не стоит объяснять, чья продукция будет более конкурентоспособной на рынке? И это касается не только этих предприятий.

Второй момент: нам нужно постепенно уходить от перекрестного субсидирования. В Беларуси сегодня самый низкий тариф на электроэнергию для населения. На Западе население платит за электроэнергию в 2–3 раза больше, чем промышленные предприятия. Например, в Германии около 8,5 цента за киловатт-час платит промышленный производитель, а население – около 27 центов. А у нас наоборот: 11,5 цента платит тот же МАЗ, а частные потребители – около 5 центов. Поэтому тариф для населения постепенно будет подниматься – конечно же, не с бухты-барахты, а по мере роста реальной заработной платы. Люди должны оплачивать реальную стоимость этого киловатт-часа – сегодня же население оплачивает около 80 процентов от себестоимости электроэнергии, газа и того меньше: около 43 процентов.

Ставится задача – дать возможность «раскрутиться», заработать реальному сектору экономики: в этом случае выиграют и люди. Ведь если предприятие будет работать эффективно, внедрять новые технологии, продавать продукцию на экспорт – тогда и у людей будет достойная зарплата. А рост благосостояния человека всегда был в приоритете нашей государственной политики.

ЗДАРЭННІ

Незвычайны выпадак у Гродне

Як паведамлялася на розных сайтах, у Гродне на мінулым тыдні арыштаваны мужчына, які завабіў двух малалетніх дзяўчынак у пад'езд жылога дома і зрабіў ім ін'екцыю невядомага рэчыва. На яго заведзена крымінальная справа.

Асобу мужчыны не раскрываюць

Міліцыя пакуль не раскрывае асобу мужчыны. Вядома толькі, што гэта жыхар Гродна 35–36 гадоў. Жыве ў 10–15 хвілінах ад дома, дзе пражываюць дзяўчынкі. Раней у двары дома яго не бачылі. Ён высокага росту, худы, увесь час усміхаўся пацярпелым дзяўчынкам, дружалюбна з імі размаўляў. Апрануты быў у спартыўныя шорты, майку і красоўкі. Так апісваюць яго відавочцы.

Пакуль многае невядома

Суседзі пацярпелых распавядаюць, што бацькам дзяўчынак нібыта паступіла інфармацыя, што незнаёмец мае псіхічнае расстройства, стаіць на ўліку і адбываў пакаранне за пагрозу забойства. Афіцыйных пацвярджэнняў гэтай інфармацыі пакуль няма.

Маўчаць у міліцыі і адносна таго, якую канкрэтна ін'екцыю ўкалоў адной з дзяўчынак, а другой пырснуў у рот незнаёмец. Шпрыцы, якія былі знойдзены на месцы здарэння, знаходзяцца на экспертызе.

Галоўнае, што зараз хвалюе бацькоў пацярпелых дзяўчынак, – якую ін'екцыю атрымалі іх дочкі ад незнаёмца. Маці пацярпелых звярталася ў міліцыю с просьбай аб тым, каб ёй дазволілі сустрэцца з затрыманым, але міліцыя ў гэтай просьбе адмаўляе. Яна таксама распавяла, што затрыманы сцвярджае, што ён ні ў чым не вінаваты.

Як гэта здарылася

Гэты незвычайны выпадак адбыўся ў Гродне на вуліцы Дзяржынскага 26 ліпеня. Незнаёмы мужчына прапанаваў дзяўчынкам 5 і 7 гадоў паглядзець на горад з вышыні шматпавярховіка.

Падняўшыся на апошні паверх і ўбачыўшы, што дзверы выхаду на дах зачынены, прапанаваў зрабіць "прывіўкі ад страху" і адной з дзяўчынак укалоў ін'екцыю, а другой пырснуў яе са шпрыца ў рот. Пасля гэтага адвёў дзяўчынак да пад'езда іх дома.

У гэты час з пад'езда выйшаў бацька дзяўчынак, які ўжо шукаў іх. Незнаёмец не падаўся яму дзіўным, паколькі ён вырашыў, што гэта можа быць жылец, які нядаўна засяліўся ў новы дом.

У кватэры бацькі пачалі распытваць дзяўчынак, дзе яны так доўга былі і тыя распавялі, што "хадзілі на дах з невядомым дзядзем, які хацеў ім паказаць горад і зрабіў уколы". Бацькі адразу выклікалі міліцыю і "хуткую дапамогу".

Мужчыну знайшлі і арыштавалі, пратрымалі трое сутак і выпусцілі. Цяпер ён зноў знаходзіцца пад вартай. Вядзецца следства.

Аляксей МІХАЛЁЎ.

У Пінскім раёне цягнік збіў мужчыну, які сядзеў на рэйках

Няшчасны выпадак адбыўся 6 жніўня ў 2.39 на перагоне Ясельда–Пінск.

Машыніст цягніка міжрэгіянальных ліній Гомель–Брэст убачыў мужчыну, які сядзеў на рэйках. На гукавыя сігналы ён не рэагаваў. Было ўжыта экстраннае тармажэнне, аднак пазбегнуць наезду не ўдалося. Мужчына загінуў на месцы.

Следча-аператыўная група ўстанавіла асобу мужчыны. Ім аказаўся 42-гадовы жыхар Кіраўскай вобласці Расіі, які 3 жніўня прыехаў у госці ў Пінскі раён на вяселле да знаёмай. Каля гадзіны ночы ён пайшоў з дому.

ЭШЕЛОНЫ ВЛАСТИ

Подпишет ли Василий Матюшевский спорный документ?

На прошлой неделе стало известно, что коллегия Евразийской экономической комиссии утвердила Общий техрегламент «О требованиях к энергетической эффективности энергопотребляющих устройств». Специалисты говорят, что это большой скандал, потому что белорусские эксперты и представители Госстандарта были крайне недовольны этим документом.

Подпись под документом поставил член коллегии (министр) по техническому регулированию ЕЭК **Валерий Корешков.**

При этом в СМИ уже не первый месяц обсуждают предстоящую замену белорусских чиновников в ЕЭК. Сообщалось, что Валерий Корешков и член коллегии (министр) по промышленности и агропромышленному комплексу ЕЭК **Сергей Сидорский** покидают свои посты.

Как известно, с 1 сентября прошлого года и 1 июля этого года вступили в силу национальные требования по энергоэффективности для бытовой техники и электроники. Требования для допуска товаров на рынок ввели для десяти групп продукции, включая электродвигатели, внешние источники питания, лампочки, стиральные машины, холодильники, кондиционеры, электродуховки и конфорочные панели, а также бытовое и офисное оборудование, работающее в режиме ожидания. В Госстандарте объясняли: введение национальных технических стандартов будет существенно сдерживать поток разного технического хлама, которого сейчас в избытке на белорусском рынке, в отличие, например, от соседней Польши. И Россия всячески сопротивлялась введению этих требований, ведь речь идет о поставках на сотни миллионов долларов!

Василий Матюшевский

Ответственной за разработку Общего техрегламента, кстати, была российская сторона.

«Трижды финансировали разработку этого регламента, трижды деньги успешно осваивались, но до сегодняшнего дня документ так и не был доведен до приемлемого состояния, – рассказывали эксперты о работе над техрегламентом. – *По заключению юридического департамента ЕЭК, содержание техрегламента не соответствует названию, присутствует путаница в терминах и определениях. Не выполнены принципиально важные процедуры, обязательные при разработке и принятии техрегламентов. Абсолютно неподготовленный документ пытались принять под предлогом того, что, мол, там нет принципиальных аспектов, поэтому примем, а потом доработаем. Госстандарт Беларуси сказал на это категорическое «Нет!».*

Несмотря на возражения с белорусской стороны, решение коллегии Евразийской экономической комиссии о принятии техрегламента уже есть. Дело за малой формальностью – документ должны подписать вице-премьеры. От Беларуси право подписи у **Василия Матюшевского**.

Чем грозит Беларуси подписание Общего техрегламента?

Как только принимается регламент, определяется так называемый переходный период – с даты его принятия до даты окончательного вступления в силу. Как правило, на это уходит несколько лет. На протяжении переходного периода не работают никакие требования, и национальные в том числе.

«Дело в том, что в вопросах энергоэффективности мы ушли далеко вперед от многих стран СНГ, была проделана огромная работа, мы вышли почти на европейский уровень (при том, что проектом единого техрегламента закладываются устаревшие европейские требования, которые отбрасывают Беларусь на 10 лет назад), – объясняют эксперты. – *Через пару лет в Беларуси президентские выборы, а это значит, что если кто-то снова захочет заручиться поддержкой России, то пойдет на любые уступки, и не будет ставить барьер для того технического хлама, который поступает на наш рынок из России».*

Почему белорусский чиновник, откомандированный в Москву, все же поставил свою подпись под сырым документом, который ущемляет интересы белорусских производителей?

«Мы узнаем об этом позже, когда, возможно, увидим его на должности советника в «Газпроме» или в другой процветающей российской компании с хорошим окладом, – высказывают версии аналитики. – *В хоккее такой прием называется «гол в раздевалку». Это очень обидно, когда кто-то на последних минутах забивает переломный или решающий гол с нарушением правил…»*

Кстати, не исключено, что в ближайшее время заинтересованные белорусские ведомства будут готовить протест и настаивать на отмене решения коллегии ЕЭК. Но вот удастся ли отыграться – пока вопрос.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

Так і ў жанчын…

Любая кура знае пэўна:
Яна – каханая для пеўня;
Астатнім певень робіць ласку
Па абавязку.

Знакі прыпынку

Быў лексікон непрыстойны такі!
Ён жа тлумачыў прысутным:
– Панове!
Ведаць павінны вы,
Што мацюкі –
Знакі прыпынку
Пры вуснае мове.

«Незнаёмая» дама

Як пасля п'янкі бурнай самай
Вы ў ложку з незнаёмай дамай
Прачнуліся
І ў дамы той
Імя спыталі раніцой,
Яна ж вам – аплявуху звонка,
Дык гэта – жонка.

Не разглядзеў

– Як ты надумаў пажаніцца,
Дала я згоду, бо дурніца…
– А я быў гэтак закаханы –
Не разглядзеў такой заганы…

У санаторыі

Кавалеры тут нібы анучы,
Цяжка з імі ўспомніць маладосць…
– Белы танец! – абʼявіў вядучы. –
Дамы запрашаюць тых, што ёсць…

Асобы пагляд на жыццё

Адзін разумны грамацей
Меў на жыццё пагляд асобы:
– Калі вы будзеце прасцей,
Да вас пацягнуцца амёбы.

Курортны раман

Які курортны быў раман?
Скажу я шчыра:
Усе тамы (не ўводжу ў зман!)
"Войны и мира"…

Усё і нічога

Пачуў ад сябрука старога,
Што выгляд меў, як парасё:
– Сто грам увечары – нічога,
Сто грам жа раніцай – усё!

Паказчык

– Які фінансавы стан?
Вы вельмі прыстойны звонку…
– Не буду ўводзіць у зман:
Кахаць я змушаны жонку…

Ранішні доктар

Мужык учора жлукціў многа,
І са здароўем справы дрэнь.
Прыйшоў ён да ларка піўнога
І кажа:
– Доктар, добры дзень!

Лепшы сябар

Каго лічы ты без падманкі
Найлепшым са сваіх сяброў?
Таго, хто ў час бурлівай п'янкі
Заўважыць змог, што ты сышоў…

У новай кватэры

Парадуйцеся ўсе са мною:
Жытло набыў не так даўно.
Жывуць суседзі за сцяною,
І праз яе мне ўсё чутно.
З сямейкай не знаёмы гэтай,
Аднак жа знаю напярод:
Дачушка ў іх завецца Светай,
А сын старэйшы – Ідыёт.

Прывычка

Дзяцюк Міхась яшчэ здавён
Займеў прывычку гэту:
Заўсёды пасля сексу ён
Выкурваў цыгарэту.
А ў чым, сябры, праблема ўся?
Гады ляцяць, як знічкі,
І паступова ў Міхася
Не стала той прывычкі…

Шашлык – мужчынская справа

Ездзіць гурмою на пікніку –
Модная зараз забава…
І рыхтаваць да іх шашлыкі –
Чыста мужчынская справа.
Жонка, канешне, у справе такой –
Быццам пляма на сонцы.
Зрэшты, даверыць можна парой
Нешта зрабіць і жонцы.
Хай закупляе мяса яна
І на кускі парэжа;
Хай марынуе кускі сцягна,
Каб удалася ежа;
Хай на шампуры кусок за кускам
Мяса наніжа,
Адале
Сочыць няхай яна за агнём –
Каб не палаў у мангале;
Хай падрыхтуе яе рука
Смачны гарнір надзіва,
І, безумоўна, да шашлыка
Купіць у краме піва.
Ну а астатняе…
Толькі мужык
Можа зрабіць сапраўдны шашлык!

ЗАДУМАЕМСЯ...

Чаявыя – для афіцыянткі, а для санітаркі?

Заўважце: чаявыя для афіцыянткі ў рэстаране, кафэ ў нас ужо як быццам сталі нормай. І ў гэтым я не бачу нічога дрэннага. На Захадзе такая практыка прыжылася даўным-даўно. Гэта ў пэўнай ступені сведчыць пра якасць абслугоўвання. Спадабалася сервіроўка стала, не прамарудзілі з падачай страў, ветлівасць у зносінах з кліентамі – атрымай не толькі пахвальнае слова, але і некалькі купюр.

Але ж сфера абслугоўвання не замыкаецца толькі на рэстаранах і кафэ. Возьмем тую ж медыцыну. Калі захварэем, трапляем у рукі не толькі ўрачоў, але і медсясцёр, санітарак… На жаль, дзяржава пакуль не мае магчымасці аплачваць іх працу дастойна. Як стымуляваць іх на поўную аддачу, старанлівасць і ўважлівыя адносіны да кожнага пацыента? Па сённяшніх законах за любы падарунак той жа санітарцы можа загрымець за краты і яна, і той, хто вырашыў такім чынам ёй аддзячыць за яе надзвычай старанлівы клопат пра хворага.

Дык вось, афіцыянтка можа атрымаць чаявыя, а санітарка не мае права ўзяць ад хворага ці яго сваякоў каробку цукерак. Гэта ж нельга назваць хабарам, звычайная ўдзячнасць за надзвычай добрае абслугоўванне чалавека. І з улікам таго, што дзяржава ёй плаціць капейкі.

Не, на мой погляд, санітарка ці тая ж медсястра маюць права на свае «чаявыя».

Сцяпан КУРЫЛЬЧЫК.
Мінск.

ЕСТЬ ВОПРОС!

Куда смотрит МЧС?

В минувшие выходные побывала с ребенком на детском мюзикле в малом зале Концертного зала «Минск». Спектакль прекрасный, артисты молодцы. Но вот условия, в которых все происходит, и атмосфера в зале – это самый настоящий ужас! По-другому и не скажешь.

Спектакль начинается в 12 часов. На улице – жара. А в зале, куда приходят дети, нет ни кондиционера, ни вентилятора. И когда двери в зал закрываются, ты оказываешься в самом настоящем пекле. На десятой минуте от духоты вся одежда становится влажной и прилипает к спине, еще минут через десять зрители начинают обмахиваться всем, что попадет под руку.

Дети приходят на спектакли не только с родителями, но и с бабушками и дедушками. И вот как пожилому человеку не потерять сознание в такой духоте? У меня разболелась голова. Да и дети после спектакля выходили из зала просто бордовые, как из бани!

Ну разве это нормально?!

Причем билет на спектакль стоил около 20 рублей! И свободных мест в зале почти не было. Неужели за эти деньги сложно организовать комфортные условия для зрителей?

Кстати, нет кондиционера и в развлекательном детском центре «Занзибар», который находится в гипермаркете «Корона» на улице Кальварийской в Минске. Входной билет туда стоит немаленькие деньги, а в самом центре и в детском лабиринте можно выдержать в такую жару не более получаса.

Но и это еще не все. Малый зал Концертного зала «Минск» находится на четвертом этаже. Как подняться туда можно как по лестнице, так и на лифте. Как известно, на лифт в экстремальной ситуации надеяться не стоит – лучше выбирать лестницу. Так вот после спектакля нам пришлось буквально боком протискиваться между каких-то шкафов, которыми был загроможден лестничный пролет, ведущий с четвертого этажа вниз. Страшно представить, какое столпотворение тут было бы в случае пожара или любой другой нестандартной ситуации, если бы потребовалась срочная эвакуация людей.

Все прекрасно помнят трагедии, которые совсем недавно случились в российских торгово-развлекательных центрах. В одном из них дети просто сгорели заживо – были перекрыты все входы и выходы. Не дай Бог, чтобы подобное случилось в Беларуси. Поэтому я и хочу спросить: а куда смотрит МЧС? Или проверки в торгово-развлекательных заведениях у нас происходят только тогда, когда есть жертвы?

Таисия НИКОЛАЕВА.
Минск.

МАЛАЯ РОДИНА

Как в Пуховичском районе отметили 100-летие Алеся Бачило

Уже более десяти лет жители деревни Лешница Пуховичского района ежегодно проводят праздник малой родины. 21 июля в деревне отмечали 100-летие со дня рождения земляка, известного поэта и драматурга, заслуженного деятеля культуры Беларуси ***Алеся Бачило****.*

На малую родину поэта со своими семьями приехали его сын **Николай Александрович Бачило** и внук **Артем Борисович Бачило**, а также представители Союза писателей Беларуси.

Начался праздник с мелодии песни на слова А.Бачило «Радзіма мая дарагая» и его стихотворения «Лешница», которое весьма эмоционально прочитала член оргкомитета праздника **Татьяна Асташонок**.

С приветственным словом на своей малой родине выступил встреченный бурными аплодисментами спонсор праздника, сын бывшего директора Лешницкой восьмилетней школы, заслуженный строитель Республики Беларусь, председатель наблюдательного совета производственно-строительного ЗАО «Трест Промстрой» **Валерий Михайлович Мазовко**.

Затем председатель Голоцкого сельского Совета депутатов вручил почетные грамоты и памятные подарки ряду жителей и уроженцев деревни Лешница: **Александру Михайловичу Асташонку** – лучшему пчеловоду, **Виктору Васильевичу Камлюку** – лучшему садоводу, **Светлане Ивановне Демидович** – лучшей хозяйке, **Людмиле Ивановне Жукович** – за лучшее хозяйство в деревне Лешница, **Татьяне Григорьевне Короткой** – за лучшее хозяйство в д.Лешница-посёлок, а также в номинации «Уважаемые жители деревни Лешница» **Виктору Васильевичу Ажаронку** и **Валентине Васильевне Ладутько** – за активное участие в общественных делах и в номинации «Человек года малой родины» **Валерию Михайловичу Мазовко** – за спонсорскую поддержку и активное участие в организации праздника «Радзіма мая дарагая» в д.Лешница.

Украшением праздника стал концерт с участием солистов ансамбля народной музыки Национальной государственной телерадиокомпании Республики Беларусь «Бяседа» заслуженной артистки Беларуси **Светланы Суседчик**, обладателя медали Франциска Скорины **Валентина Кириленко**, шоу казачьей песни «Маме нравится», шоу-ансамбля «Очи черные».

Бурными аплодисментами сопровождали зрители каждый номер концерта в исполнении заслуженного артиста БССР **Валерия Дайнеко**, а также поэта-песенника **Константина Цыбульского**.

Праздничный вечер закончился молодежной дискотекой, в которой участвовала не только молодежь Лешницы, но и многочисленные жители других окрестных деревень.

Оргкомитет праздника благодарит **Павла Викторовича Бачило, Валентина Васильевича Дудко, Светлану Ивановну Демидович**, а также других жителей деревни, оказавших помощь в организации и проведении праздника. Отдельное спасибо учительнице истории Зазерской СШ **Елене Владимировне Адамович**, которая подготовила и привезла учащихся на праздник поэзии.

Валентина ЛАДУТЬКО,
член оргкомитета праздника.

КАРТИНА ЖИЗНИ

В туалет ходят прямо за кассу!

На лестнице около остановочного пункта «Лошица» на улице Серова поставили временные доски для провоза тележек. Две доски сорвались – с тележкой не проехать. Люди идут с ними по ухабистой грунтовой дорожке. У одной женщины коляска с ребенком чуть не перевернулась…

А когда построили новую кассу, сэкономили на туалете. Наверное, это единственный такой пункт остановки электрички в стране. Мужчины ходят по-маленькому за деревья, тыльную сторону кассы, где нет окон. А женщины? В старые времена носили длинные юбки, платья, трусов не было и не было проблем. А теперь худо… Кому пожаловаться? Не будешь же с такой проблемой сразу в Администрацию президента обращаться…

Валентина ИВАНОВА,
пенсионерка.
Минск.

БЛАГОДАРНОСТЬ

А другие пусть у вас поучатся работать!

Здравствуйте, уважаемая редакция «Народной Воли»!

Хочу через газету сказать огромнейшее СПАСИБО информационной службе 185!

У меня возникла проблема. На кабельном телевидении в Заводском районе г.Минска в середине июля вдруг перетасовались все телеканалы, а многие из-за перехода на цифровое ТВ просто исчезли три недели назад.

Я позвонила в справочную и спросила, как позвонить на кабельное телевидение автозавода. После долгого молчания в трубке мне ответили: «У нас таких телефонов нет». Через несколько недель я позвонила в инфослужбу 185. Мне сразу дали три телефона, причем два из них – мобильные номера! Я тут же позвонила, и девушка из фирмы мне объяснила, что надо купить цифровую приставку, вызвать мастера, который за 9 рублей все наладит.

И сколько раз я ни обращалась в справочную службу 185 – всегда толково, быстро помогут найти любой телефон!

Спасибо вам, сотрудники инфолинии, за вашу работу! Здоровья вам всем и удачи!

А другие пусть у вас поучатся работать!

Нина БАЗЫЛЕВА.
Минск.

ФИЛОСОФИЯ ЖИЗНИ

«Он мог избежать смертного приговора, но отказался просить судей о снисхождении»

В 399 году до нашей эры в демократических Афинах народным судом, состоящим из пятисот граждан, был приговорен к смерти философ Сократ, основным родом деятельности которого были беседы с людьми на городских улицах и площадях. Несмотря на существовавшую в то время практически неограниченную свободу слова, Сократа обвинили в непризнании традиционных богов, введении новых божеств и развращении молодежи. Еще задолго до суда его также обвиняли в неуважении к законам и в том, что он при помощи искусной риторики убедительно выдает правду за ложь, а ложь за правду.

На самом деле Сократ говорил «Знаю, что ничего не знаю» и всю свою жизнь посвятил поиску истины. Он не считал себя учителем и не брал денег со своих учеников.

Сократ не был оратором. Считал, что красивые и умелые речи ему не идут, так же как не идет ему хорошая одежда или красивая обувь. Сократ ходил босиком, в одном и том же платье – и летом, и зимой.

Сократ считал себя счастливым человеком, поскольку мудрость он отождествлял с добродетелью, а счастливым, как он полагал, может быть лишь добродетельный человек.

Ироничное отношение к невежеству и бескомпромиссный поиск истины вызвали к нему ненависть влиятельных людей. К тому же многие принимали Сократа за софиста. Обвинения, выдвинутые против него на суде, имели и политическую подоплеку: Сократ критиковал недостатки греческой демократии, а среди его учеников были те, кто открыто выступал против нее.

Сам Сократ полагал, что лишь как частное лицо он может в течение достаточно продолжительного времени оставаться верным своему призванию. Поэтому по мере возможности он избегал общественной и государственной деятельности. В тех же случаях, когда он все-таки был вынужден ею заниматься, он поступал так, как ему подсказывал голос совести – зачастую с риском для жизни. Сократ всегда считал, что лучше сносить несправедливость, чем ее совершать, поскольку тот, кто совершает несправедливость, вредит своей душе.

На суде Сократ предпочел защищать себя сам. Его самозащита стала в то же время обвинением афинской демократии, указала на пределы ее функционирования. Он всегда был готов пойти один против всех. Истина для него была важнее самой жизни.

Сократ мог избежать смертного приговора. Но он отказался просить судей о снисхождении, считая это недостойным философа. Сократ также отказался выбрать самому себе наказание, так как не чувствовал за собой никакой вины. Ирония в том, что его деятельность заслуживала не наказания, а поощрения. Поэтому в качестве «наказания» Сократ предложил суду воздать ему почести в виде бесплатного питания в столовой для олимпийских чемпионов. Такая дерзость, которая, однако, была единственно возможным способом сказать правду в данной ситуации, конечно, не могла не остаться безнаказанной.

Сократ принял чашу с ядом, как это и предписывал закон, но не потому, что был неспособен на гражданское неповиновение, а потому, что не хотел подвести своих близких и друзей, которые могли ему устроить побег. Сократ был убежден, что надо жить по законам, а не повиноваться воле некомпетентного большинства. Своей смертью он доказал, что всегда был искренним в том, что говорил, и что обвинения, выдвинутые против него, являются клеветническими.

Сократ хотел донести людям, что подлинным богатством являются не материальные блага, не почет, не положение в обществе, не высокие должности, а добродетель. Он умер за свои убеждения. Но его смерть стала рождением философии – радикально-критического дискурса, нацеленного на постижение истины и добра.

Через 70 дет после приведения приговора в исполнение греческая демократия реабилитировала Сократа и признала его образцовым гражданином, на которого должна равняться афинская молодежь.

Игорь ПРИСЬ,
старший научный сотрудник Института философии, кандидат философских наук, кандидат физико-математических наук.

ЗЕМЛЯКІ

Сваячка амерыканскага гангстара наведала Гродна

Меер Ланскі – адзін з самых уплывовых гангстараў ЗША ХХ стагоддзя – нарадзіўся ў Гродне. Сям'я Ланскага пакінула Гродна ў 1911 годзе. Праз 100 гадоў сваякі мафіёзі ўпершыню наведалі радзіму свайго продка.

Джаан Сэндлер-Ганз жыве ў Нью-Ёрку і працуе настаўніцай гісторыі ў сярэдняй школе. Яна – сваячка Меера Ланскага (Сухаўлянскага).

Сям'я Ланскіх (1940-я гады). Злева сыны Пол і Бадзі, дачка Сэндзі, жонка Эн і сам Меер Ланскі

© Courtesy of the Lansky family

Першая, хто вярнуўся ў Гродна

«Мае продкі выехалі з Гродна на пачатку ХХ стагоддзя. Шэйна-Рыўка (Сэдзі) Сухаўлянская – гэта мая прапрабабка, якая выйшла замуж за Эрана Сэндлера. А брат гэтай бабулі Макс быў бацькам Меера Ланскага. Мне здаецца, я першая з нашай вялікай сям'і, хто з тых часоў прыехаў у Гродна, – распавяла Джаан hrodna.life. – Дзе жылі ў Гродне мае сваякі, я не ведаю. Ведаю толькі, што Сэндлеры былі краўцамі. Для краўца было вялікім поспехам ажаніцца з дачкой рабіна Сухаўлянскага, нават нягледзячы на тое, што яна была непрыгожая».

Сям'я з'язджала ў Амерыку двойчы

За апошнія гады Джаан склала вялікае генеалагічнае дрэва сваёй сям'і, знайшла магілы некаторых сваякоў, а таксама пабывала ў некаторых месцах, звязаных з яе родам.

«Цяпер я самая старэйшая ў сям'і. Усе пытаюцца ў мяне пра прозвішча і сваякоў, таму мне давялося шукаць інфармацыю. Дзядуля Меера Ланскага Беньямін Сухаўлянскі (1830 г.н.) быў рабінам у Гродне, але на старасці з'ехаў у Ізраіль. Ён хацеў памерці там – і праз месяц пасля прыбыцця тое здарылася. Бацькі Ланскага былі ў Штатах двойчы. Спачатку ў 1890-х яны з'ехалі, але вярнуліся ў Гродна каб наладзіць жыццё. Пасля нараджэння Меера ў 1903 годзе яны вырашылі зноў з'ехаць».

Джаан кажа, што ў Штатах жыццё было складаным, але прасцейшым у фінансавым плане. Адным з галоўных фактараў, чаму яўрэі з'язджалі з Гродна, быў антысемітызм і пагромы.

Меера паважалі з дзяцінства

Джаан лічыць, што не ўсе Сухаўлянскія пакінулі Гродна на пачатку ХХ стагоддзя. Хтосьці са сваякоў, хутчэй за ўсё, застаўся і нават перажыў Другую сусветную, бо пасля вайны людзі з падобным прозвішчам эмігрыравалі ў Аргенціну.

«На пачатку ХХ стагоддзя была масавая эміграцыя яўрэяў. Мае дзядуля і бабуля з'ехалі ў Штаты ў 1899 годзе, і бацькі нарадзіліся ўжо там. На чужыне таксама спачатку добра не было. Напрыклад, бацькі Ланскага пасяліліся ў небяспечным італьяна-ірландскім раёне. Аднойчы дзеці пабілі Меера, але ён даў адпор, хоць хуліганы і былі старэйшыя за яго. Пасля гэтага выпадку Ланскага сталі паважаць».

Будучы гангстар быў разумным хлопцам, з часам ён зразумеў, як трэба правільна гуляць у азартныя гульні і як працуе сістэма казіно.

«У асяроддзі гангстараў заўважылі, што Меер добры матэматык, і далі яму ў будучыні магчымасць кантраляваць працу многіх казіно».

«Меер Ланскі дапамагаў нам»

Меер Ланскі вядомы як гангстар, які працаваў з забойцамі, але менш вядомы як дабрачынца. Яго імя таксама цесна звязана са станаўленнем Дзяржавы Ізраіль.

«Ён дапамагаў многім, у тым ліку нашай сям'і. Калі ў 1936 годзе нарадзіўся мой старэйшы брат, яму патрэбны быў адмысловы дзіцячы абутак. У нас не было сродкаў купіць яго. Меер даў грошы майму бацьку. А калі пачалася Другая сусветная вайна, майго дзядзьку забралі ў войска і павінны былі прызваць яшчэ і бацьку, але бабуля папрасіла ў Меера дапамогі, каб не адпраўляць на вайну адразу двух сыноў. Ланскі даў майму бацьку працу побач з Манхэтэнам, там ён збіраў ваенныя лодкі», – распавяла сваячка Меера Ланскага Джаан Сэндлер-Ганз.

Злачынны свет – не для сям'і

Пасля вайны бацька Джаан хацеў быць бліжэй да Ланскага, але Меер яму сказаў: «Быць гангстарам – гэта не тваё, займайся іншымі, больш важнымі, справамі».

«Вельмі блізкіх сваякоў і дзяцей ён не падпускаў да крымінальнага свету. Аднаго свайго сына ён адправіў вучыцца ў прэстыжны каледж, іншы пайшоў у ваенную акадэмію, і дачка дзесьці вучылася. Меер не хацеў, каб сваякі былі звязаны з небяспечным бізнесам, таму ён накіроўваў іх у іншыя рэчышчы».

Бацька Джаан распавядаў, што Ланскі заўсёды памятаў пра свае яўрэйскія карані і ганарыўся імі. Ён быў рэлігійным чалавекам, нягледзячы на тое, што быў звязаны з крыміналам.

Пару разоў прыкрывалася імем Ланскага

Нягледзячы на тое, што Меер Ланскі памёр у 1983 годзе, яго імя дагэтуль прымушае некаторых хвалявацца. Сваяцтва з уплывовым мафіёзі некалькі разоў дапамагала Джаан.

«Я ніколі гучна не заяўляла, што маю сувязь з Ланскім, але аднойчы давялося намякнуць людзям. Неяк я выкладала ў Паўднёвым Бронксе, і мне трапіліся складаныя падлеткі, якія былі звязаны з цёмнымі справамі. Я ім сказала, каб яны не паводзілі сябе кепска, бо ў мяне ёсць сям'я ў Брукліне, намякнуўшы на сувязь з Ланскім. Пасля гэтага можна было спакойна праводзіць заняткі».

Самае цікавае, што ў Брукліне яна насамрэч нікога не ведала.

«Нарэшце знайшла свой дом»

Джаан вельмі задаволена, што нарэшце прыехала ў Гродна. Для яе гэта абавязак перад продкамі, якія пасяліліся ў ЗША. Сваякі за акіянам вельмі ўражаны тым, што жанчына адважылася паехаць у Беларусь, і з нецярпеннем чакаюць ад яе навін.

«Я вельмі доўга не рашалася прыехаць у Гродна. Гэта вельмі хвалююча. Гэты горад – зямля маіх продкаў. Гродна аказалася не такім маленькім, якім я яго ўяўляла, тут ёсць на што паглядзець. Жыццё вельмі кароткае, і хочацца, каб мае дзеці, унукі і праўнукі ведалі і памяталі, адкуль іх сям'я родам. У Гродне я як дома, вельмі моцнае пачуццё».

Меер Ланскі (Сухаўлянскі) нарадзіўся ў Гродне ў 1902 годзе. Вядомы як «бухгалтар мафіі», адзін з лідараў амерыканскай арганізаванай злачыннасці, сябар і партнёр Чарльза «Лакі» Лучана.

У Штатах Меера Ланскага некалькі разоў судзілі за яго мінулае, а таксама па абвінавачванні ў нясплаце падаткаў. Аднак яго віну давесці не атрымалася, і ён быў апраўданы. Тым не менш яго пашпарт быў ануляваны, так што выехаць за межы ЗША Ланскі не мог, хоць і спрабаваў да гэтага пажыць у Ізраілі.

У ЗША іміграцыйны чыноўнік спрасціў складанае для амерыканцаў прозвішча Сухаўлянскі і даў гродзенскай сям'і новае прозвішча – Ланскі.

Руслан КУЛЕВІЧ.

С МИРУ ПО НИТКЕ

Армия Швейцарии изменила режим службы из-за жары

Танки перешли на ночной режим службы, а военные изменили график активности из-за чрезвычайно жаркой погоды этим летом.

Поскольку из-за жары асфальт размягчается, 57-тонные военные машины больше не могут передвигаться по всем типам дорог в дневное время: танки оставляют дыры и следы.

Нынешний температурный рекорд в Швейцарии был зафиксирован в воскресенье: столбик термометра поднялся до 36,2 градуса по Цельсию на юго-западе страны. Ожидается, что на этой неделе температура возрастет еще больше.

Армия также адаптируется к жаре, перенося наиболее энергозатратные занятия, такие как марши, на утреннее или вечернее время.

Военное руководство также рекомендовало позволять солдатам брать перерывы, чтобы утолить жажду, и следить за потреблением ими воды.

В Греции – новые отставки после смертоносных пожаров

В Греции назначили новое руководство аварийно-спасательных служб после смертельных пожаров в прошлом месяце неподалеку от Афин.

Греческое правительство резко критиковали за реагирование на лесные пожары, в результате которых погибли по меньшей мере 90 человек.

Правительство заявило, что виновниками сокрушительных пожаров являются поджигатели, и обвинило незаконное строительство в блокировании маршрутов эвакуации. Однако недавно стали известны серьезные ошибки власти в преодолении пожаров.

По словам одного из старших экспертов, полиция необдуманно направила автомобили в район, который вскоре был уничтожен пламенем. Другое исследование установило, что власть не сообщила официально жителям и туристам о пожаре.

Родственники мужчины и женщины, которые стали жертвами пожаров, подали в суд на греческие органы государственной власти, пожарную службу и полицию.

Аэропорты Европы перегружены

Через 20 лет крупнейшие аэропорты Европы столкнутся с катастрофической перегруженностью. К 2040 году они будут не в состоянии справиться с масштабами воздушного трафика – главным образом из-за развития бюджетных авиакомпаний. Об этом сообщили в Европейской организации по безопасности воздушной навигации (Евроконтроль).

За два десятилетия аэропорты будут обслуживать на четыре миллиона рейсов больше, а пассажиропоток увеличится на 360 миллионов человек.

Эти обстоятельства приведут к задержке в выполнении рейсов: количество рейсов с опозданием более чем на час возрастет в семь раз.

Чтобы решить эту проблему, аэропорты необходимо расширить и увеличить емкость самолетов, количество рейсов – сократить.

У побережья Испании спасли почти 400 мигрантов

В эти выходные в Средиземном море было спасено почти 400 мигрантов, пытавшихся добраться из Марокко в Испанию.

В то время как общее количество мигрантов, прибывающих в Европу морем, значительно уменьшилось по сравнению с пиком в 2015 году, количество прибывших в Испанию мигрантов стабильно растет, передает Reuters.

Испания впервые за много лет стала более привлекательным местом для мигрантов, чем Италия. В этом году Испания уже зарегистрировала почти 21 тысячу мигрантов – больше, чем за весь прошлый год, свидетельствуют данные Международной организации по миграции.

Коэффициент смертности при переходе из Марокко в Испанию составляет примерно один из 70, тогда как из Ливии в Италию – один из 19.

НА ДАЛОНЯХ ВЕЧНАСЦІ

Анатоль БУТЭВІЧ

Паўстанец і даследчык Адольф Янушкевіч

Гэта пра яго цікавіўся ў 1863 годзе Іван Тургенеў, калі з Бадэн-Бадэна пісаў у Расію: "Даведайцеся, калі ласка (гэта вельмі патрэбна), ці не былі перакладзены з польскай мовы і надрукаваны ў якім-небудзь часопісе "Пісьмы з кіргізскага стэпу" Адольфа Янушкевіча".

Гэта яму прысвяціў два вершы паэт-дзекабрыст Аляксандр Адоеўскі.

Гэта ён вязнем Віленскага Базыльянскага кляштара, пераўтворанага ў 1823 годзе ў дзяржаўную турму для палітычных, з'яўляецца ў паэме Адама Міцкевіча "Дзяды" пад імем палымянага рэвалюцыянера Адольфа. Яму дасылаў Міцкевіч ліст з Парыжа ў заснежаную Сібір са словамі спачування.

Гэта ён з'явіўся адным з першых грунтоўных даследчыкаў характару, быту і жыцця казахаў.

Гэта яго, як «няўмольнага ворага» шмат разоў сваёй уласнай рукой выкрэсліваў са спісаў на вызваленне з сібірскай ссылкі цар Мікалай I.

Дык хто ж ён – гэты таямнічы і знакаміты чалавек, які меў такі аўтарытэт у знаным асяроддзі, быў нароўні з выбітнымі асобамі свайго часу і якога так баяўся сам цар?

Чалавек гэты – Адольф-Міхал-Валяр'ян-Юльян Янушкевіч. Нарадзіўся 9 чэрвеня 1803 года ў Нясвіжы. Паходзіў са шляхецкага роду. Яго бацька быў падпалкоўнікам польскага войска. Маці ж, Тэкля Сакалоўская, мела блізкае сваяцтва з Тадэвушам Касцюшкам. Адольф вучыўся ў Нясвіжскай дамініканскай школе, у Вінніцкай гімназіі. Бацькі ў 1821 годзе купілі маёнтак Дзягільна, што непадалёку ад цяперашняга Дзяржынска. Адсюль у гэтым жа годзе васямнаццацігадовы Адольф пайшоў у навуку. Стаў студэнтам літаратурнага факультэта Віленскага ўніверсітэта, далучыўся да прыхільнікаў літаратурнага аддзялення тайнага таварыства філаматаў, якое стварылі найперш выхадцы з Беларусі: Тамаш Зан, Юзаф Яжоўскі, Адам Міцкевіч, Ануфрый Петрашкевіч і іншыя.

У 1821 годзе Адольф надрукаваў свой першы паэтычны твор «Мелітон і Эвеліна». Ягонаму натхненню спрыяла тое, што юнак сышоўся ва ўніверсітэце з Адамам Міцкевічам, Янам Чачотам, іншымі творча адоранымі асобамі. Ды і сама сівагаловая Вільня проста звінела лірычнымі і свабодалюбівымі настроямі. З-за іх Адольф Янушкевіч і трапіў пад следства, якое трывала ў 1823–1924 гадах. Аднак яму пашанцавала: пакуль што ягонай віны не даказалі. Былы студэнт і філамат з'ехаў у Камянец-Падольск да сваіх украінскіх сяброў.

Пасля пачаліся звязаныя з лячэннем паездкі ў Карлавы Вары, Італію, Германію, Францыю. У Рыме Адольф Янушкевіч меў нечаканае і радаснае спатканне з Адамам Міцкевічам. Ён блізка пазнаёміўся з Гётэ, Юльюшам Славацкім.

Не паспеў Адольф восенню 1830 года вярнуцца на радзіму, як спелым яблыкам упала на гэтую зямлю вызвольнае паўстанне. Выхаваны на вольналюбівых памкненнях віленскага студэнцтва, Янушкевіч не мог заставацца ўбаку.

Ён дабраўся да Варшавы, стаў адным з кіраўнікоў арганізацыі «Легія Літвы, Валыні, Падолля і Украіны». А калі быў створаны паўстанцкі Літоўска-Валынскі легіён, Адольф Янушкевіч стаў ад'ютантам камандзіра легіёна. У адным з першых баёў быў цяжка паранены, трапіў у палон. Паблукаў па этапах і апынуўся ў Кіеўскай цытадэлі.

Маючы гонар шляхціца і грамадзяніна, не стаў выкручвацца і каяцца. Ён прызнаў, што да паўстанцаў далучыўся свядома і, абараняючы Айчыну, быў гатовы "ахвяраваць усім дзеля яе дабра". У сакавіку 1832 года суд прыгавараваў яго да павешання, але смяротнае пакаранне замянілі пажыццёвай ссылкай у Сібір.

У Табольск Адольф Янушкевіч выправіўся ўжо без дваранскага звання і вайсковага чыну. Восенню 1835 года ён трапіў у Ішымгорад, што ў Цюменскай вобласці. Тут і пазнаёміўся з паэтам-дзекабрыстам Аляксандрам Адоеўскім. Тут адшукалі Янушкевіча словы падтрымкі Адама Міцкевіча, які не забыўся пра свайго ўніверсітэцкага паплечніка.

Ішым стаў паваротным пунктам у далейшым лёсе Янушкевіча. Ён пранікся цікавасцю да казахаў, пачаў вывучаць іхні побыт. Без спадзеву на памілаванне, бо цар пастаянна выкрэсліваў ягонае прозвішча са спісаў, Янушкевіч вырашыў давесці свае назіранні да навуковай дасканаласці. Гэтаму паспрыяла і тое, што ў 1841 годзе ён апынуўся ў Омску, дзе служыў спачатку ў «Пограничном управлении сибирскими киргизами», а пасля ў «Комитете по уложению киргизских законов». У той час казахі называліся кіргізамі.

У 1846 годзе даследчык разам з экспедыцыяй ажыццявіў працяглае падарожжа па казахскіх стэпах, даследаваў вусную паэтычную і песенную творчасць, гісторыю і прыроду Казахстана. Ён вёў дзённік і пісаў пісьмы сваім беларускім родзічам. Неўзабаве яны былі надрукаваны і вытрымалі ажно два выданні: у 1861 годзе ў Парыжы і ў 1875 годзе ў Берліне. Менавіта гэтай кнігай і цікавіўся Іван Тургенеў. А вось па-руску «Письма с Киргизской степи» выйшлі толькі ў 1966 годзе, па-казахску і ўвогуле больш як праз 110 гадоў.

Аднак ні гэта, ні хадайніцтва многіх уплывовых асоб не дапамагло Янушкевічу пазбавіцца ссылкі. Нават родзічы вядомага рускага гісторыка і пісьменніка Мікалая Карамзіна не маглі пераканаць Мікалая I Палкіна. І толькі калі царом стаў Аляксандр II, ён дазволіў цяжка хвораму на сухоты Адольфу Янушкевічу вярнуцца на радзіму. Адбылося гэта ў чэрвені 1856 года. Як да гаючай крыніцы і найлепшых лекаў прыпаў бунтоўны падарожнік да роднай зямлі. Але і гэты магутны лекар не дапамог пераадолець хваробу. 18 чэрвеня 1857 года Адольфа Янушкевіча не стала. Пахаваны ён на дзягільнянскіх могілках ля старадаўняга Койданава.

ФОТА ДНЯ

Наталля Пяткевіч пераехала да мужа

З гэтай нагоды ў Нью-Ёрку адбылася вечарынка ў гонар «далучэння Наталлі да мужа».

У інтэрнэце з'явіліся фотаздымкі Наталлі Пяткевіч, якой забаронены ўезд у ЗША, у кампаніі паліцэйскіх у цэнтры Нью-Ёрка.

Колішні першы намеснік Адміністрацыі прэзідэнта, «жалезная лэдзі» беларускай палітыкі Наталля Пяткевіч, якая з 2006 года знаходзіцца пад санкцыямі ЗША, засвяцілася ў Нью-Ёрку, паведамляе nn.by.

Фота ў сваім твітары выклаў адзін з амерыканскіх чыноўнікаў, па іроніі лёсу – дарадца па пытаннях правоў чалавека, Раві Батра, які, мяркуючы па яго допісах, трымаецца жорсткай лініі ў дачыненні да Расіі.

На фота можна ўбачыць саму Наталлю Пяткевіч, яе мужа – кіраўніка беларускага прадстаўніцтва ў ААН **Валянціна Рыбакова**, сына Пяткевіч – Філіпа, а таксама амерыканскіх паліцэйскіх.

Наталля Пяткевіч па-ранейшаму застаецца пад амерыканскімі санкцыямі. Аднак лятаць да мужа ўсё адно можа праз прававую калізію – фармальна Рыбакоў можа запрасіць яе да сябе па лініі ААН, а не ў ЗША як дзяржаву.

Адзінае, што Пяткевіч не змога карыстацца за акіянам выгодамі, якія патрабуюць ідэнтыфікацыі асобы, кшталту атрымання пасведчання кіроўцы ці адкрыцця рахунку.

ЧУЛІ?

Індыя ўкладзе 20 мільярдаў долараў у туалеты

Улады краіны хочуць пабудаваць 111 мільёнаў прыбіральняў.

У Індыі ў самым разгары беспрэцэдэнтная па сусветных мерках кампанія па «туалетызацыі» краіны, піша Bloomberg. Яшчэ ніколі ў гісторыі чалавецтва ніводная культура не будавала прыбіральні такімі шалёнымі тэмпамі.

Да пачатку амбітнай праграмы больш за палову 1,1-мільярднага насельніцтва Індыі мусілі спраўляць як пільную, так і больш грунтоўную патрэбу напросту на вуліцы ці ў полі. Вынік – забруджванне крыніц пітной вады, ежы, распаўсюджванне хвароб. Паводле падлікаў Сусветнага банка, недахоп доступу да прыбіральняў каштаваў Індыі 6,4% ВУП штогод.

Нягледзячы на тое, што мэтавая аўдыторыя праграмы – людзі, якія жывуць вельмі бедна, прадпрымальнікі з усяго свету бачаць тут вялікія магчымасці для прыбытку.

Як чакаецца, індыйскі рынак хімічных сродкаў і сэрвісаў для туалетаў цягам трох гадоў вырасце да 62 мільярдаў долараў – гэта больш за ўвесь гадавы ВУП Беларусі.

Напрыклад, японская кампанія LIXIL Group распрацавала адмысловую канструкцыю коштам 10 долараў, якая дазваляе пераключаць каналізацыю паміж дзвюма выграбнымі ямамі. Запоўніцца адна – і туалет можна лёгка пераключыць на іншую, пакуль у першай яміне адкіды перапрацоўваюцца ў кампост.

АСОБА

Кароль і блазан

13 фактаў з біяграфіі народнага артыста Віктара Манаева

Артыст Купалаўскага тэатра, улюбёнец публікі, неверагодна таленавіты, інтэлігентны, далікатны Віктар Сяргеевіч Манаеў адзначае сёння 60-гадовы юбілей. Хочацца ўсклікнуць: «Не можа быць!» Акцёр такі ж лёгкі, па-дзіцячы шчыры, бескарыслівы, як і 40 гадоў таму, калі ён прыйшоў служыць у Купалаўскі тэатр. Яго талент вялізнага дыяпазону – эксцэнтрык і лірык, трагік і комік. Ён можа практычна ўсё: ён і кароль, і блазан вялікай Купалаўскай сцэны.

1.Віктара, самае малодшае дзіця ў сям'і, выхоўвалі мама і бабуля. Бацька і брат загінулі ў пажары, калі яму было ўсяго два гады. Мама засталася адна з трыма дзецьмі.

2.Першы чалавек, які разгледзеў у Віктару талент акцёра, была школьная бібліятэкарка. Яна і запрасіла трэцякласніка ў драмгурток.

3.У тэатральны інстытут *(цяпер Акадэмія мастацтваў. – **Рэд.**)* Віктар з першага разу не прайшоў па конкурсе. На экзамене ён чытаў вершы пра вайну.

4.Першы тэатр, куды прыйшоў служыць Манаеў, быў Дзяржаўны тэатр лялек. 17-гадовага юнака без спецыяльнай адукацыі запрасіў туды працаваць галоўны рэжысёр тэатра Ляляўскі-старэйшы.

5.Віктар Манаеў – тройчы лаўрэат Дзяржаўнай прэміі. Першая была за спектакль «Радавыя», другая – за «Тутэйшых», трэцяя – за «Пінскую шляхту». Усе тры пастаноўкі знакавыя для Купалаўскага тэатра.

6.Калі рэжысёр Мікалай Пінігін ставіў «Пінскую шляхту» ў варшаўскім тэатры «Рампа», то запрасіў у Польшчу і купалаўца Віктара Манаева. Акцёр вывучыў сваю ролю на польскай мове за тры тыдні. А польскія гледачы лічылі яго сваім суайчыннікам, які адмыслова на сцэне гаворыць «з лёгкім усходнім акцэнтам».

7.Самым высокім відам мастацтва Манаеў лічыць оперу, бо ў гэтым жанры больш за ўсё ўмоўнасцяў.

8.Адпачываць акцёр любіць у Грэцыі. Разам з сябрамі, асобамі духоўнага сану ён наведвае манастыры на святой гары Афон.

9.Грымёрка народнага артыста Віктара Манаева знаходзіцца ў тэатры на самым апошнім, трэцім, паверсе. Да 14 жніўня 2015 года ён дзяліў яе з Сяргеем Жураўлём.

10.Самы вялікі грэх, лічыць Віктар, гэта ганарыстасць.

11.Рэцэпт шчасця ад Манаева: не крытыкаваць іншых.

12.Віктар Манаеў лічыць адзіноту прафесійнай неабходнасцю.

13.Манаеву часта дораць каралеўскія кветкі – ружы. На самай жа справе ён любіць простыя рамонкі.

Алена МАЛОЧКА.

ПОЗДРАВЛЯЕМ!

Кто рано встает, тот к Прокопцову идет

Завтра очень многим в Минске придется встать гораздо раньше своего обычного распорядка – 8 августа открывается персональная выставка директора Национального художественного музея Владимира Ивановича Прокопцова.

А так как родился он, как гласит его семейное предание, в 8 утра и 8 минут, то и свои дни рождения директор ежегодно отмечает выставками, которые открываются именно в это время.

Но никто не ропщет! Ни послы, ни художники, ни министр культуры, который, как правило, посещает это мероприятие, и уж тем более ни журналисты. Все придут к директору Прокопцову. Потому что он человек большой созидательной энергии, артистичный, требовательный, неугомонный, эрудированный, трудоспособный и, пожалуй, лучший директор в музейном корпусе страны на сегодняшний день.

Сначала Владимир Иванович покажет публике свои картины, а потом сядет на своего конька и будет с горящими глазами подробно рассказывать о музейных делах: о предстоящих небывалых выставках, о договорах сотрудничества с разными странами, о том, как идет ремонт в новых корпусах, и о том, что будет, обязательно будет в Минске музейный квартал, чтобы ни один минчанин, а тем более гость столицы не прошел мимо художественного… Да он и так у нас самый посещаемый городской музей. Директор Прокопцов не дает спать никому – ни своим сотрудникам, ни зрителям.

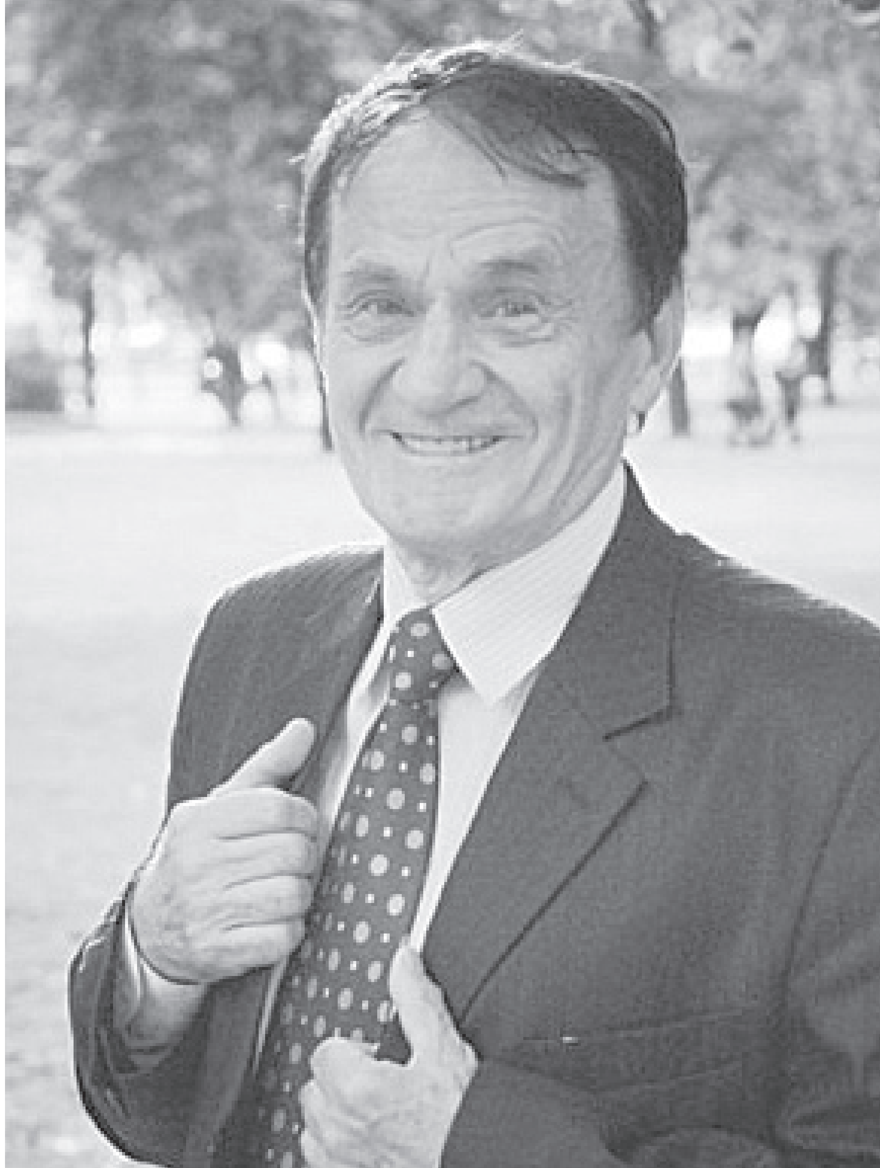
Заводите будильники, друзья! Кто рано встает, тот к Прокопцову идет – и наслаждается искусством, которого много не бывает.

Виктория ДРОЗД.

ЮБІЛЕЙ

(Працяг тэмы. Пачатак на 1-й стар.)

Усе пачалося са скрыпачкі…

Ігар Міхайлавіч Лучанок паходзіць з дваранскага роду; яго маці Аляксандра Герасімаўна Жук, настаўніца, – з таго роду, які вядомы яшчэ з сярэднявечча і які моцна стаяў на роднай зямлі. Так, матчын прапрадзед Людвіг Аляксандравіч Жук меў 81 дзесяціну зямлі. Іншыя родзічы гэтаксама былі землеўладальнікамі.

У Ігаравага дзеда Лукаша Лучанка было ўсяго шэсць дзесяцін зямлі, але жыў заможна, бо з'яўляўся сапраўдным гаспадаром. У калгас не ўступаў. Спяваў у царкоўным хоры. Чытаў Біблію. Бацька Ігара – сялянскага паходжання, спраўна касіў, араў зямлю, сеяў жыта, але ў ягонай душы абудзілася любоў да мастацтва. Сам змайстраваў дудачку, на якой пераймаў птушыныя галасы і выводзіў народныя мелодыі. Лукаш падтрымаў Міхаську – купіў яму скрыпачку і папрасіў знаёмых хлопцаў з вёскі Заботы, каб навучылі яго граць на гэтым няпростым інструменце, прыручыць "царыцу музыкі". Вядома, што Міхаілам Лукічом Лучанком, музыкам-самавукам, зацікавіўся сам Уладзіслаў Галубок і ў 1926 годзе прыняў яго ў свой Беларускі дзяржаўны перасоўны тэатр. Такім чынам, спрыяльнае сямейнае асяроддзе (адораны ад прыроды бацька і маці-настаўніца) сталася для будучага кампазітара перадумовай выхаду на шлях культуры і мастацтва.

У сродках масавай інфармацыі нярэдка можна прачытаць-пачуць, быццам Ігар Лучанок нарадзіўся ў Мар'інай Горцы. Асабліва існуе спакуса прывязаць яго да гэтага рэгіёна сёлета, калі залішне распаўсюджваецца, я сказаў бы, нагнятаецца тэма "малой радзімы", у той час як азначэнне "малая" ў адносінах да вядомай людской святыні халоднае, надуманае. Кампазітар Лучанок народжаны ў Мінску. А ў Мар'інай Горцы, куды Ігараў бацька з вёскі Язоўка перавёз хату свайго бацькі, сям'я пражывала чатыры гады пасля вайны, па вяртанні з эвакуацыі. У той час, як, зрэшты і да вайны, сям'і Лучанкоў даводзілася часта пераязджаць з месца на месца.

Першыя ўрокі музычнай адукацыі Ігарок атрымаў дома – ад бацькі. А ў жніўні 1950 года маці прывезла сына ў Мінск, у музычную школу-дзесяцігодку. Ішоў набор навучэнцаў. Пасля не дужа ўпэўненага музіцыравання на фартэпіяна хлопчык граў на акардэоне і на цымбалах. Выкладчыкі пашапталіся, праверылі ў яго слых і абвясцілі: "Прымаем цябе цымбалістам".

Праз год сям'я пераехала дзеля большай падтрымкі свайго падлетка ў сталіцу, дзе атрымала пакой у камуналцы поруч з паркам Горкага.

На другім годзе навучання юнага Лучанка залічылі артыстам аркестра народных інструментаў, якім кіраваў Іосіф Жыновіч. А неўзабаве ён пакінуў аркестр, бо да яго прыйшло захапленне фартэпіяна: падахвоціў піяніст Рыгор Шаршэўскі, ён адкрыў хлопцу чары расійскай і заходнееўрапейскай класікі.

Выдатны журналіст і пісьменнік Зіновій Прыгодзіч у гутарцы з Ігарам Міхайлавічам задаў яму пытанне: "Што трэба для таго, каб творца максімальна рэалізаваў свой прыродны творчы патэнцыял?" Кампазітар адказаў: "*Многае: не ленавацца, не распыляцца, не раскідвацца на дробязнае, другаснае. Але найперш – многа і сур'ёзна вучыцца. На шчасце, я гэта зразумеў дастаткова рана*". Такая пазіцыя можа быць урокам і прынесці плён кожнаму вучню, студэнту, аспіранту, выкладчыку… Малады Лучанок настойліва набываў веды. Пасля музычнай школы паступіў у кансерваторыю, дзе вучыўся адразу на двух факультэтах: у А.В.Багатырова праходзіў клас кампазіцыі, а ў Р.І.Шаршэўскага ўдасканальваў выканальніцкае майстэрства.

Ішоў час. Анатоля Багатырова на пасадзе рэктара змяніў Уладзімір Алоўнікаў. Ён у Ігара неяк запытаўся, ці не хацеў бы ён трапіць на стажыроўку ў Ленінградскую кансерваторыю. Экзамен там прымаў сам Шастаковіч! Можна ўявіць, што азначала падтрымка славутага творцы, які, пазнаёміўшыся з некаторымі творамі Лучанка, сказаў: "*Вы – кампазітар!*" Не дзіва, што, ацэньваючы вучобу ў горадзе на Няве, Ігар Міхайлавіч адзначае: "*Я стаў бачыць далей, глыбей. Абвастрыўся слых, адкрыліся новыя гарызонты*". Але няўрымсліваму студэнту спатрэбілася трыадзінства вышэйшых навучальных устаноў – ён яшчэ два гады павучыўся ў аспірантуры пры Маскоўскай кансерваторыі.

Грунтоўна адукаваны і таленавіты наш кампазітар рана пачаў пажынаць добрую славу. Ужо ў 28 гадоў ён адчуў радасць перамогі на Усесаюзным конкурсе савецкай песні – там першую прэмію атрымаў ягоны твор "Памяць сэрца" ў выкананні Віктара Вуячыча. Заслужаным дзеячам мастацтваў Лучанок стаў у 35 гадоў, у 44 – народным артыстам Беларусі, у 49 – народным артыстам СССР. У 38 гадоў атрымаў Дзяржаўную прэмію Беларусі. Прэміі ды званні – вынік вялікай стваральнай працы. У творы Алены Атрашкевіч "Напеў зямлі маёй" (2017) ёсць словы: "І з мілагучнай песняй Лучанка ты неразлучная, Радзіма! Наша Бацькаўшчына не разлучыцца з Лучанковымі песнямі не толькі таму, што яны мілагучныя, меладычныя, а найперш таму, што ён глыбінна нацыянальны кампазітар, няхай сабе чалавечнае яго сэрца адгукаецца на падзеі, драмы, болі ўсяго белага свету. Узгадваюцца прывітальныя словы Івана Мележа: "Дарагі Ігар, з адной толькі "Спадчынай" ты ўжо смела можаш крочыць у вечнасць". Сапраўды, спалучэнне Купалавай паэзіі з Лучанковай музыкай – сімбіёз высокага мастацтва. А падобных па дасканаласці песень у кампазітара многа. Да прыкладу, "Мой родны кут" (словы Якуба Коласа), "Вераніка" (словы Максіма Багдановіча), "Алеся" (словы Аркадзя Куляшова), "Авэ Марыя" (словы Зянона Пазьняка). Выразная беларуская арыентацыя чуецца, вядома, і ў песнях "Жураўлі на Палессе ляцяць", "Зачараваная мая" ды мностве іншых.

Талент Ігара Лучанка яскравы, чалавечны. І дэмакратычны. У тым сэнсе, што побач з музыкай, створанай, скажам, на вершы выдатных майстроў паэзіі – Ніла Гілевіча, Уладзіміра Някляева, таго ж Зянона Пазьняка, вышэй названых класікаў Купалы, Коласа, Багдановіча – ён не так і рэдка кладзе на музыку маладомых, як бы выпадковых аўтараў. Але гэта – яго права.

У абсалютнай бальшыні выпадкаў Ігар Лучанок – патрабавальны да належнай якасці песенных слоў. Аднойчы мяне ўразіла яго пазіцыя адносна нават тэксту Дзяржаўнага гімна Рэспублікі Беларусь. Ён знайшоў там чатыры памылкі і выступіў у друку з адпаведнай крытыкай. Так што Лучанок бывае розны – і памяркоўны, і бескампрамісны.

Жадаю юбіляру Ігару Міхайлавічу ў добрым настроі сустрэць высокую дату свайго жыцця, радавацца здзейсненаму, знаходзіць натхненне!

Васіль ЖУКОВІЧ.

РЭГІЁН

Творы гродзенскіх мастакоў з'явіліся на цішотках

Праект «Прымерай мастацтва на сябе» ініцыявала гродзенская галерэя «У майстра». Зараз тут можна набыць цішоткі з выявамі карцін трох найбольш вядомых гродзенскіх мастакоў: Сяргея Грыневіча, Юрыя Якавенкі і Валянціны Шоба.

Паводле слоў гаспадыні галерэі «У майстра» Ларысы Макей, дзякуючы новаму праекту, яны ўпершыню вырабілі свой прадукт, з чаго вельмі цешацца.

«*Гэта ода любові да нашага горада,* – кажа Макей. – *Сярод нашых сучаснікаў шмат таленавітых людзей, якія ўвойдуць не толькі ў гісторыю горада, але і краіны. І мы хочам, каб аб іх ведалі іншыя людзі*».

Дызайнеры цішотак Дар'я Іодэль, Ірына Званко і Вітаўт Мара заўважаюць, што ў адным праекце аб'яднаны разам мода і мастацтва. Іодэль выбрала на цішотку карціну Юрыя Якавенкі, на якой выяўлена праца з серыі «Руны».

Карціну Сяргея Грыневіча «The End», якая адлюстроўвае настальгію па савецкіх часах, абрала для цішоткі Ірына Званко: дзяўчаты сядзяць з кулькамі, якія скручаны з газеты «Советская Белоруссия».

Вітаўт Мара абраў карціну Валянціны Шоба з выявай чалавека-падарожніка, пра якую аўтарка кажа, што яна найбольш адлюстроўвае яе як чалавека.

Падчас прэзентацыі была раскуплена амаль палова цішотак.

Алесь МІХАЛЁЎ.

ШОУ-БИЗНЕС

Макса Коржа ждут в Америке

Белорусский артист презентует свою новую концертную программу в Нью-Йорке, Лос-Анджелесе, Сан-Франциско и Торонто.

В Нью-Йорке концерт запланирован на 22 сентября.

«*Написанные им песни моментально расходятся на цитаты и становятся ежедневным саундтреком для миллионов девушек и парней*, – анонсирует гастроли Макса Коржа американская пресса. – *За несколько лет он прошел путь от песен под гитару на флэтах до многотысячных залов, став первой белорусской рэп-суперзвездой. Макс легко поднимает целые стадионы. Он позволяет каждому окунуться в его собственную вселенную*».

Известна и цена билетов на выступление белорусского артиста – 55 долларов.

Марина ВИШНЕВСКАЯ.

На фото: *"Лучшее лето – лето у своих",* – так подписал в «Инстаграме» снимок из белорусской деревни Макс Корж.

СУДЬБА ЧЕЛОВЕКА

Ксения ОВСЯНИК: «Балет – дело молодых!»

«Недостаточно развитые балетные данные»: именно с такой формулировкой Ксению Овсяник когда-то хотели исключать из хореографического колледжа. Но у девочки была такая вера в себя, такая невероятная трудоспособность, что… Сейчас эта белорусская балерина выступает по всему миру и даже номинировалась на «Бенуа де ла данс». Для балетных это все равно, что попасть в оскаровский шорт-лист, а значит, получить постоянную прописку в элите мирового искусства.

В Минске Ксения буквально на один день. К слову, это первый ее приезд домой за последние два года. «Часто ли вижусь с родителями? Вообще-то, мама с папой всегда стараются прилетать на мои премьеры», – застенчиво улыбаясь, рассказывает прима Берлинского государственного балета. Долгую жизнь за границей выдает едва уловимый акцент. Шутка ли: «там» Ксения чуть ли не с детства. Училась в Английской национальной балетной школе, несколько лет блистала в Английском национальном балете, а последние два года и вовсе танцует в Германии.

«Вот разговариваю с вами и понимаю: а думаю-то я на чужом языке», – *смеется Ксюша.* -- С мужем, в театре – везде ведь по-английски».

– Но все же главное ваше оружие – язык тела.

– Я добавлю: язык тела, который с годами становится для меня гораздо более выразительным и естественным. Мне легче станцевать, чем рассказать, понимаете? А слова? Конечно, когда учишь новую хореографию – без них не обойтись. Но жесты намного выразительнее, сильнее. В них есть какая-то сакральность.

– Может быть, поэтому среди балетных артистов не так много блестящих ораторов?

– И все равно: чем образованнее, чем глубже и интереснее исполнитель, тем тоньше и удивительнее будут созданные им образы. Характеры, чувства, поступки – это же постоянный поиск. И нет ничего лучше, чем закончить тяжелый рабочий день в обнимку с хорошей книгой или посмотреть талантливый фильм. Настоящий простор для размышлений!

«И только я топчусь на месте»

– Ксения, угроза отчисления из колледжа, «профнепригодный» диагноз. Что это было?

– До балета я занималась акробатикой: накачанные мышцы, довольно большие плечи. Еще подросток, не выросла. Конечно, визуально я не подходила. А это ведь очень важно в балетном мире.

– На помощь пришла мама?

– После угрозы отчисления отыскала для меня летнюю стажировку в Санкт-Петербурге, и я поняла, что могу. Стала ездить на балетные конкурсы, а потом и вовсе выиграла стипендию на обучение в Английской национальной балетной школе. Самое удивительное: как только я начала выходить на сцену, поменялось и тело! Я выросла, удлинилась, ненужные мышцы опали.

– Кажется, в психологии это называется «ситуация успеха»?

– А еще – вера в себя, которую во мне воспитали родители. Их поддержка была просто невероятной.

– Да уж, непростое начало для красивой сказки.

– Очень хорошо помню, как в Лондон я уезжала в день своего рождения. Скучала невероятно, но желания вернуться не было. Была цель. Я ведь даже языка толком не знала. Поначалу просто молчала и слушала. Одна, торопиться некуда: вот и пропадала в классе целыми днями.

– Педагоги сразу вас отметили?

– А там все по-другому. Тебя никто не заставляет и никто от тебя ничего не ожидает. Поначалу это очень задевало. Долгое время мне вообще казалось, что все мои одноклассники становятся лучше, интереснее, и только я топчусь на месте.

– Верится с трудом. Как и в то, что много лет назад вам говорили: все что угодно, но только не «Лебединое».

– Ну потому, что это особенный балет, который требует невероятно гибкой спины. То есть для того, чтобы станцевать «Лебединое озеро», мне нужно было бы очень много работать. Что я, собственно, и делала.

– Вы всегда любили доказывать, что можете все?

– Когда я приехала в Англию, меня сразу же определили в лирические героини. Никто не видел меня в какой-то очень характерной роли. Хотя в Беларуси мне, наоборот, всегда давали все быстрое, шустрое. Мне всегда хотелось переубедить и тех, и других.

– «Если ты просыпаешься, и у тебя ничего не болит – значит, ты уже умер»: так, кажется, шутят в балете?

– Бывают, конечно, чудеса. Но пару часов репетиций – и все возвращается на круги своя: спина, ноги, косточки на ступнях. Бывает, даже пуанты не хочется надевать.

– Ксения, я, конечно, ожидала увидеть хрупкую и утонченную девушку. Но не настолько же!

– Видимо, количество работы не позволяет поправляться. Если честно, даже не знаю, сколько я сейчас вешу. А с ростом, кстати, интересная история. Скажем, для Англии я была достаточно высокая, в Беларуси – маленькая, а вот для Берлина мои метр шестьдесят пять идеальны.

Где-то не здесь

– Ксения, почему решили поменять Лондон на Берлин? Все же в Английском национальном вы проработали восемь лет.

– И так или иначе, в каждой труппе есть лимит репертуара. В какую-то минуту я поняла: время перемен. Мы с мужем просто влюблены в Лондон. Но по ощущениям они с Берлином очень похожи. Труппа хорошая, город живой, интересный, атмосферный. Мы съездили, посмотрели и поняли: а почему бы и нет?

– Статус примы, как я понимаю, вы не потеряли?

– В театре я главная солистка. Там это наивысшая ступень, и танцую я только ведущие партии. Вообще, переезд в Германию стал для меня новым витком в жизни. Это невероятное вдохновение и огромная честь. В Берлине одна из самых сильных и звездных трупп в мире.

– Немцы – народ особенный?

– Ох, все по бумажке. Логично, не логично – но вот как написано, так и сделают. Хотя к англичанам я тоже привыкала. Мне всегда казалось, что у них кругозор… ну, что ли, немного узковат. Уж очень они зациклены на себе. Хотя в Лондоне мне всегда очень нравилось чувство свободы, принятия.

– Мне кажется или скучаете по английским пейзажам?

– Может быть, потому что в Лондоне осталась наша квартира. Да и не забывайте, в Англии я с 16 лет. Ее архитектура, эстетика, культура, запахи – все это я уже слишком хорошо знаю и помню.

– И хоть история не терпит сослагательного наклонения, но останься вы в Минске, как сложилась бы ваша судьба, как вам кажется?

– Про таких как я говорят: человек мира. У меня всегда было непреодолимое желание быть «где-то не здесь». Ездить, перемещаться. Поэтому мне всегда очень сложно отвечать на подобные вопросы. Но за минскими событиями я слежу. О премьерах в театре мне рассказывают родители, да и с девочками из Большого общаемся. Катя Олейник, Надя Филиппова, Вика Тренкина, Саша Чижик – с ними мы приблизительно в одно и то же время учились в колледже.

– Для вас белорусский балет – это…?

– Елизарьев! «Страсти», «Ромео и Джульетта», «Кармен», «Спартак»: я выросла на постановках Валентина Николаевича, на их блистательных исполнителях.

Балет – это дело молодых

– Можно ли быть морально готовым к тому, что рано или поздно, но уйти со сцены все равно придется?

– Мне сейчас 28, и я прекрасно понимаю, что еще лет десять, максимум пятнадцать – и все. Конечно, это жестоко: работать всю жизнь и в самом расцвете сил, в сорок лет, остаться не у дел. Но балет – дело молодых. Собственно, потому я и получила сейчас экономическое образование. Подумываем уже потихоньку и о детях.

– О личном и планах вы все время говорите во множественном числе. С мужем – понимание с полуслова?

– Несмотря на то, что супруг у меня чех *(смеется).* Зденек Конвалина – известный танцовщик, тоже выступал по всему миру. Мы познакомились в Англии. У меня карьера только начиналась, а Зденек уже подумывал об уходе. Мог еще, конечно, танцевать, но решил не ждать сорока, и нашел себя в другом – в живописи. Теперь у него очень интересная, «не балетная» жизнь, чему я безумно рада.

– Когда есть свободное место в графике, вы…

– Берем машину и едем на природу. Побережье Испании, Италии – муж это обожает. Вообще, у нас есть мечта: купить когда-нибудь квартиру или домик у моря, чтобы собираться там всей семьей. Нам приятно погулять по городу, сходить на выставку, концерт, или просто поболтать в любимой кофейне. Супруг – мой лучший друг и советчик. Ему – о всех балетных радостях и сомнениях.

– Ведущая прима – и сомнения? Я не ослышалась?

– А хорошо ли я танцую? А достаточно ли я работаю? А стану ли я когда-нибудь балериной, которой всегда мечтала стать? Или после спектакля – сразу это счастье, успех. А на следующий день думаешь: а ведь там можно было лучше, там деликатнее, там выразительнее. Главное в такие минуты вовремя остановиться и вспомнить, для чего ты все это делаешь.

– И для чего же?

– В детстве мама учила меня создавать коллаж из картинок своих желаний. Пусть даже самых простых: попасть на концерт любимого исполнителя или купить красивые туфли. Или самых невероятных – жить в Лондоне, станцевать Одетту-Одилию и встретить любимого человека. И когда со временем ты начинаешь замечать, как эти картинки становятся твоей жизнью, хочется работать, планировать, думать и снова мечтать.

Алина СТРАШКЕВИЧ.

СПЕЦЫЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

У Шэметава, да Шастаковічаў

Вечар пятніцы, гарадскі пасёлак Нарач, касцёл. Вячэрняя служба скончылася, але прыхаджане не разыходзяцца, ды і новы люд падцягваецца да храма – хто пешшу, хто на аўтамабілях. Менавіта ў гэты вечар шмат хто спецыяльна прыехаў сюды нават з Мінска: народны артыст маэстра Міхаіл Казінец, дырыжор Пётр Вандзілоўскі, першы намеснік міністра культуры Ірына Дрыга. Супрацоўнікі ДАІ ветліва паказваюць, дзе лепш прыпаркавацца на стаянцы. Відавочна, што ўсе рыхтуюцца да нейкай неардынарнай падзеі. Прыгожыя строі загадзя ствараюць прыўзняты настрой.

Што ж прываблівае публіку ў касцёл Святога апостала Андрэя?

У Нарачанскім краі распачаўся Міжнародны музычны фестываль «У Шэметаве ў Шастаковічаў».

Дазволю сабе невялікае адступленне. Пытанне: вялікі Шастаковіч, вёска Шэметава Мядзельскага раёна, міжнародны форум – як гэта ўсё звязана паміж сабой? Не кожны ведае, што прадзед геніяльнага кампазітара Пётр Шастаковіч нарадзіўся ў 1808 годзе менавіта ў мястэчку Шэметава Завілейскага павета. Толькі ў сталыя гады ён з’ехаў з сям’ёй за Уральскія горы, у Екацярынбург. Быў сасланы? Хутчэй за ўсё. Хто ж з Еўропы па ўласнай волі зрываецца ў Заўралье?.. Але дакументаў, якія гэта пацвярджалі б, не знойдзена.

А вось ужо ўнук яго напрыканцы XIX стагоддзя змог перабрацца ў Пецярбург, дзе ў 1906 годзе і нарадзіўся будучы геній Дзмітрый Дзмітрыевіч Шастаковіч. Які сам, дарэчы, лічыў, што ў яго польскія карані. Зараз, вядома, мы кампазітара пераканалі б – беларускія.

Акрамя спецыялістаў-музыказнаўцаў, ніхто пра гэта не ведаў ці не ўзгадваў. І, магчыма, так і было б, калі б не яшчэ адзін наш суайчыннік – музыкант Аркадзь Валадось. Вядомы спявак з саліднай міжнароднай кар’ерай, ён па сямейных абставінах з’ехаў з СССР прыкладна сорак гадоў таму. Жыве пад Парыжам. Зараз галоўная справа яго жыцця – культуртрэгерства. Аркадзь шчыра адданы роднай Беларусі. За шматлікія плённыя намаганні па распаўсюджванні беларускай культуры за мяжой узнагароджаны медалём Францыска Скарыны. Уласна, ён і задумаў гэты музычны фестываль, нагадаўшы нам, што вялікі кампазітар XX стагоддзя звязаны таксама і з беларускай зямлёй. І грэх нам не зважаць на такі факт.

Тры гады таму ён правёў першы канцэрт, прысвечаны памяці Шастаковіча, – у пасёлку Нарач. На наступны год арганізаваў яго ў радавой вёсцы яго продка, у Шэметаве. Але потым палічыў, што адзінкавыя канцэрты – гэта, калі гаворка ідзе пра Шастаковіча, мала. І зладзіў ужо цэлы фестываль «У Шэметаве ў Шастаковічаў», цыкл з чатырох канцэртаў. Аднадумцаў Валадось знайшоў не толькі сярод дзяржаўных чыноўнікаў і прафесійных музыкантаў, але і айчынных бізнесменаў – дапамаглі знакамітыя фірмы «Трайпл» і «Conte». Аркадзь падкрэсліў пры сустрэчы: без беларускага бізнесу, без гэтых дзвюх кампаній нічога не адбылося б.

Я спыталася ў Аркадзя: ці цяжка было запрасіць французскіх музыкантаў у беларускую глыбінку? Ганарарам іх прывабіць мы наўрад ці маглі: ведаю, што многае ў гэтым праекце робіцца наогул на энтузіязме, ды і ўваход на канцэрты бясплатны. І міжнароднага іміджу наш фестываль у пасёлку за 150 кіламетраў ад сталіцы пакуль што не мае.

– А вось тут вы памыляецеся, – раптам запярэчыў мне Аркадзь Валадось. – Справа не ў месцы, а ў асобе кампазітара Дзмітрыя Шастаковіча. Яго геній такі маштабны і бясспрэчны ў свеце, творчасць такая вялікая, што весці перамовы аб выступленнях на фестывалі яго імя можна з самымі лепшымі еўрапейскімі салістамі. Я амаль упэўнены, што ў нашага фестывалю ёсць вялікая будучыня. Трэба толькі не спыняцца перад цяжкасцямі.

Цяжкасці, на жаль, ёсць, і яны часцей за ўсё матэрыяльнага характару. Канечне, арганізатарскія здольнасці Аркадзя Валодося, а таксама яго выдатныя сувязі ў міжнародным музычным асяроддзі могуць многае. Але для адпаведнага асобе вялікага кампазітара размаху беларускаму «Шастаковічу» не стае грашовых сродкаў!

У гэтым годзе на Нарач прыехалі французскі габаіст Жэром Гішар і французская скрыпачка Шарлот Жуяр. Абодва – вядучыя салісты вядомых еўрапейскіх аркестраў, лаўрэаты міжнародных конкурсаў. На адкрыцці фестывалю 3 жніўня Жуяр выконвала «Поры года» Вівальдзі. Гэта было дзівосна, выступленне магло бы зрабіць гонар любому фешэнебельнаму фестывалю Еўропы. Маэстра Казінец пажартаваў, што Шарлот выконвала Вівальдзі, нібы сапраўдная ўнучка кампазітара: дакладна, пяшчотна, артыстычна, як родны чалавек вялікага італьянца.

І на наступны дзень ізноў гучаў Вівальдзі: у канцэрце для габоя з аркестрам саліраваў спадар Гішар. І таксама з бляскам! Сказаць, што публіка была ўдзячная, – амаль нічога не сказаць. Усе былі ўсхваляваны, натхнёны – зрэшты, як заўсёды пасля таленавітага выканання. Ёсць у геніяльнай музыцы таемная сіла ўзнімаць людзей над будзённасцю... Вядома, кожны вечар абавязкова гучала і музыка Дзмітрыя Шастаковіча: яго знакаміты «Раманс» з фільма «Авадзень» і не менш вядомы квартэт №6.

Наперадзе яшчэ два канцэрты на Нарачы: адзін будзе цалкам прысвечаны выдатнаму беларускаму кампазітару Дзмітрыю Смольскаму, які заўчасна пайшоў ад нас мінулай восенню. І апошні, завяршальны, у дзень скону Дзмітрыя Дзмітрыевіча Шастаковіча, 9 жніўня. На радзіме яго продка ў Шэметаве спачатку будзе гучаць яго музыка, а потым – знакамітая Stabat Mater кампазітара XVIII стагоддзя Перголезі. Выконваць Перголезі прыедуць спявачкі Соф’я Пятровіч (Сербія) і Даніэла Енчава (Балгарыя).

Ва ўсіх чатырох канцэртах возьмуць удзел таксама і беларускія музыканты: камерны аркестр Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі (першая скрыпка Таццяна Лявіцкая), вакальны ансамбль «Натхненне», піяніст Алег Бабій, цымбалістка Галіна Лазавік.

Фестываль толькі пераваліў за палову, а яго арганізатар ужо думае пра будучы год: праграма, удзельнікі, спонсары – усё на яго плячах. А ў сэрцы – музыка. Дай бог французскаму беларусу Аркадзю Валадосю яшчэ большых сіл і натхнення!

Алена МАЛОЧКА.
Мядзельскі раён.

РЭГІЁН

У Лідскім раёне ўрачыста адкрылі мемарыяльны знак у гонар паўстанцаў 1863 года

Вялікія драўляныя крыжы, валун з надпісам “Невядомым паўстанцам” і зброя касінераў – так выглядае мемарыяльны знак у гонар паўстанцаў 1863 года ў чыстым полі паміж вёскамі Малое Вольжава і Мохавічы Лідскага раёна. Мемарыяльны знак паэтапна ўпарадкавалі на свае сродкі грамадскія актывісты з Лідскага раёна.

Урачыстае адкрыццё мемарыяльнага знака адбылося ў нядзелю. Найперш ён быў асвечаны святарамі. Актывісты па чарзе зачыталі 425 прозвішчаў загінуўшых у Лідскім раёне паўстанцаў. Пасля гэтага адбыўся канцэрт з удзелам беларускіх бардаў.

На месцы пахавання паўстанцаў 1863 года паміж вёскамі Малое Вольжава і Мохавічы ў міжваенны час знаходзіўся фальварак Шчытна. Гаспадар фальварка, ведаючы пра пахаваных тут паўстанцаў, усталяваў на іх магіле крыж.

У 1995 годзе грамадскія актывісты ўпарадкавалі месца пахавання паўстанцаў і ўсталявалі адразу некалькі крыжоў. А летась на гэтым месцы з’явіўся валун з надпісам “Невядомым паўстанцам”. Сёлета да валуноў з надпісам «Невядомым паўстанцам» дадаліся косы і вілы, якімі былі ўзброены беларускія паўстанцы супраць Расійскай імперыі.

Паводле паведамлення Вітольда Ашурка, ва ўрачыстым адкрыцці мемарыяльнага знака бралі ўдзел грамадскія актывісты з розных гарадоў Беларусі. “На ўрачыстасць з’ехалася каля 30 чалавек з розных гарадоў. А вось мясцовых людзей з навакольных вёсак не было, – распавёў Ашурак. – Пасля таго як улады забаранілі ксяндзу тут маліцца, а потым наўмысна загарадзілі дарогу, старэйшыя людзі з вёсак цяпер папросту не могуць сюды дайсці”.

Алесь МІХАЛЁЎ.

Мемарыяльны знак у гонар паўстанцаў 1863 года.

Народная Воля http://www.nv-online.info
7 ЖНІЎНЯ 2018 г.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Сяргей ДАЛІДОВІЧ: «Мая спартыўная пенсія – 350 рублёў»

Удзельнік сямі (!) Алімпіяд распавёў “Народнай Волі” пра тое, чым ён займаецца пасля таго, як “павесіў лыжы на цвік”.

Сяргей ДАЛІДОВІЧ – асоба легендарная. На працягу апошніх 25 гадоў быў лепшым лыжнікам Беларусі, у 44 гады выказаў жаданне паехаць на свае сёмыя Алімпійскія гульні.

“Я яшчэ пасля Гульняў-2014 у Сочы заявіў, што пакідаю вялікі спорт, але гэта было на эмоцыях, – расказаў спартсмен. – *У жыцці як бывае? Даходзіш да нейкай кропкі – хочацца спыніцца. А пасля паспаў, падумаў – і ўжо прымаеш новае рашэнне. Таму ёсць розныя рэчы, якія падштурхоўваюць чалавека да тых ці іншых учынкаў. 44 гады – гэта многа для любога віду спорту. Але мне пашэнціла, што сярод беларускіх лыжнікаў не самая моцная канкурэнцыя. Натуральна, калі б знаходзіўся ў складзе зборнай Расіі ці Нарвегіі, то там бы ўжо даўно пайшоў “на пенсію”, але ў беларускай камандзе крыху іншая сітуацыя. У нас не трэба праходзіць праз жорсткія адборы, каб трапіць у зборную. Таму, як кажуць, дзе нарадзіўся, там і спатрэбіўся”.*

Федэрацыя без асаблівага захаплення ўспрыняла намер Далідовіча ў чарговы раз штурмаваць алімпійскія вышыні, але і ў Сяргея да чыноўнікаў заўсёды было сваё стаўленне.

“За 25 гадоў у спорце я ўжо столькі спартыўных функцыянераў пабачыў, што на руках пальцаў не хопіць, – кажа ён. – *Яны прыходзяць і сыходзяць, а я раблю сваю справу. У свой час, калі склалася сітуацыя, што я аказаўся не патрэбны як спартсмен і не патрэбны як трэнер, сказаў: “Можа, тады мне пайсці кіраваць федэрацыяй?” Мой жарт чыноўнікі ўспрынялі ўсур’ёз. Патэлефанавалі і сказалі: “Сяргей, нават і не думай вылучаць кандыдатуру на пасаду старшыні. Табе гэта не патрэбна”.*

На Алімпіядзе-2018 Сяргей Далідовіч выступіў не вельмі ўдала, а ў красавіку гэтага года абвясціў пра завяршэнне кар’еры. Пасля гэтага некалькі месяцаў спартсмен не мог вызначыцца, чым займацца далей: *“Пачынаю жыццё з чыстага ліста. Веру, што яно мяне накіруе ў патрэбны бок”.*

Днямі вядомы лыжнік абвясціў на сваёй старонцы ў сацыяльных сетках, што ён знайшоў сабе занятак: *“Трэнірую дзвюх сваіх дачок”.*

– Нягледзячы на тое, што я пакінуў вялікі спорт, не збіраюся развітвацца з трэніроўкамі, – кажа Сяргей. – А з чэрвеня вырашыў заняцца падрыхтоўкай дзвюх дачок, якія таксама займаюцца лыжнымі гонкамі ў сталічнай ДЮСШ. Але сітуацыя такая, што старэйшая дачка Вольга зараз паступіла ва ўніверсітэт, яна ўжо не мае права трэніравацца ў спартыўнай школе. Можна толькі да 18 гадоў. Працягнуць заняткі варта было б у Школе вышэйшага спартыўнага майстэрства, але, як ні дзіўна, у Мінску такой няма наогул. І дачка аказалася на раздарожжы: заканчваць са спортам альбо пераязджаць у іншую вобласць. Таму і вырашыў узяць яе пад сваю апеку. А разам з гэтым трэнірую і сярэднюю дачку Дашу.

– Трэцяя дачка на лыжы пакуль не ўстала?

– Мабыць, пакуль крыху ранавата. *(Смяецца).* Злаце ж усяго 2,5 года. Хаця жвавая дзяўчынка, спартыўныя здольнасці ў яе ёсць.

– Самі распрацоўваеце трэніровачныя праграмы?

– Гэта не складана, бо ёсць багаты вопыт. Да таго ж я прайшоў Вышэйшыя курсы кваліфікацыі трэнераў. Праўда, вышэйшая катэгорыя мне пакуль не прысвоена, бо афіцыйна на трэнерскую працу пакуль не ўладкоўваўся. А ўвогуле, калі ты ў лыжных гонках каля 30 гадоў, то нешта ж у галаве адкладваецца з таго, як трэба правільна трэніравацца.

– Хацелі б, каб дочкі сталі прафесійнымі спартсменкамі?

– У першую чаргу яны самі павінны з гэтым вызначыцца. Асабіста я лічу, што сёння спорт дае дзяўчатам даволі вялікія магчымасці, бо канкурэнцыя ў беларускіх жаночых лыжных гонках не вельмі вялікая. З іншага боку, даволі цяжкі від спорту, і мне падаецца, што Вольга і Даша толькі таму і займаюцца, што іх тата захапіў. Наколькі я ведаю, іншых дзяўчат у гэты від спорту асабліва і не зацягнеш. Як правіла, займаюцца тыя, чые бацькі гэтым займаліся.

Але я нікога не прымушаю займацца спортам, хаця, думаю, у наш час лепш загрузіць сябе спартыўнымі захапленнямі, чым займаць сябе іншымі, не вельмі карыснымі, рэчамі.

– Колькі часу ідзе на трэніроўкі?

– Трэніруемся штодзень, акрамя нядзелі, а са старэйшай дачкой трэніроўкі праходзяць нават па два разы на дзень. Выбралі для заняткаў спартыўную базу “Заячая паляна” ў Лагойскім раёне, вельмі файнае і недаацэненае месца. Усе ў “Раўбічы” імкнуцца, а насамрэч і на гэтай базе проста цудоўныя ўмовы.

– Фінансы пакуль не спяваюць рамансы? Вы ж нідзе больш не працуеце…

– У дзяцей трэба ўкладваць грошы, каб затым на іх менш траціцца. Але ж у мяне ёсць спартыўная пенсія.

Каб атрымліваць яе, неабходна, каб у спартсмена было 25 гадоў стажу ў нацыянальнай камандзе (у мяне – 27 гадоў). Акрамя таго, умовай атрымання такой пенсіі з’яўляецца завяршэнне спартыўнай кар’еры. Таму аформіў усе дакументы, маю зараз 350 рублёў у месяц.

– Не вельмі шмат для чалавека, які каля 30 год быў лепшым лыжнікам краіны…

– Натуральна, хацелася б больш, але што зробіш, калі ў многіх людзей такія пенсіі ў краіне? А ўвогуле, нешта я назбіраў за сваю спартыўную кар’еру, таму ёсць нейкая фінансавая падушка бяспекі. Да таго ж, каб займацца лыжамі, вялікіх грошай не трэба.

– А ці ёсць і нейкія варыянты з афіцыйным працаўладкаваннем?

– Магчыма, атрымаецца супрацоўніцтва са спартыўным клубам, які не так даўно праводзіў на Мінскім моры марафон па трыятлоне. Клуб адкрывае новыя групы, ім патрэбны трэнер…

Алесь СІВЫ.

СМУТАК

«Вось так і сканаў між азёраў і рэк…»

У мінулую нядзелю прайшло развітанне з вакалістам беларускага гурта “Нейра Дзюбель” Аляксандрам Куллінковічам.

4 жніўня “Нейра Дзюбель” павінен быў выступаць на фестывалі “Рок за Баброў”, але ў гэты дзень музыканты паведамілі пра смерць лідара гурта Аляксандра Куллінковіча.

Паводле іх інфармацыі, у пятніцу Аляксандр даслаў СМС аднаму з сяброў, што кепска сябе адчувае і выклікае “хуткую”. Раніцай наступнага дня ён памёр у бальніцы. Прычынай смерці назвалі вострую лёгачную недастатковасць на фоне пнеўманіі.

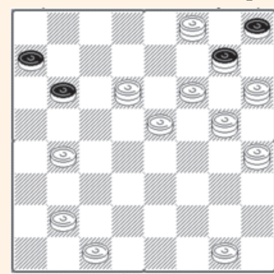
Яму было ўсяго 46 гадоў. У адной з песень Аляксандра Куллінковіча ёсць такія радкі:

Вось так і сканаў між азёраў і рэк
Тутэйшы, але ўжо марскі чалавек.
Ляжыць у сваёй беларускай зямлі
У драўляным апошнім сваім караблі…

ШАШКІ

Падсумуем

Падведзены вынікі чэмпіянату свету ў жанры задачы – 64. Прыемна паведаміць, што ўпэўненую перамогу атрымаў наш актыўны чытач з Івянца **Аляксандр Шурпін**. На другім месцы **Пётр Хілай** (Украіна). На 3-м месцы другі ўкраінскі майстар **Уладзімір Рычка**, творы якога друкаваліся ў “Народнай Волі”. На дыяграме задача сярэбранага прызёра. Гэта яго дэбют у нашай рубрыцы. Таксама трэба адзначыць і высокае 4-е месца другога нашага актыўнага чытача **Мікалая Зайцава** з Баранавічаў.

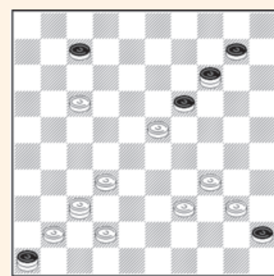
№1 **Белыя**: дамкі d6, f8, g5, h4, h6 шашкі b2, b4, c1, e5, f6, g1 (11). **Чорныя**: дамка g7, шашкі a7, b6, h8 (4). Белыя пачынаюць і пазбаўляюць ходаў дамку і тры шашкі чорных.

gd2 (a5**A**), dc3, g3, b8, d4, dc5, e5 [g7 – a3,h2,h8]. **A**(c5), c7, da5, ed6 (d8**A1**), de7, g3, e5, c3, f2, d6, g5, dg3 [a1 – a3,b2,h4] **A1** (a1),g3, de7 і як у варыянце А.

Свае новыя кампазіцыі ў рускія шашкі прапануе **Генадзь Андрееў** (Латвія). Знайдзіце выйгрыш за белых самастойна. №2 **Белыя**: d6, e7, f6, g3, h6 (5). **Чорныя**: b2, b4, c5, e3 (4). №3 **Белыя**: b4, d2, d6, e1, e5, f4, f6, h4, h6 (9). **Чорныя**: a5, b6, b8, c3, f2, f8, g3, h2 (8).

Закончым тэму рускіх шашак творамі адэсіта **Сяргея Губачкіна. Белыя**: a7, b6, e3, f6, g1, g5 (6). **Чорныя**: c3, c5, d4, d8, e7, f2, h4 (7). – c7, g3(h:f2), b8!(c3**A**), d4!(e3), f4!(cd2), f6, c1 x **A**(e1), a7, d4 x №5 **Белыя**: b6, d6, e5, f6, g5, h6 (6). **Чорныя**: a3, a7, d2, f8, g3, g7, h8 (7). – fe7, b4(c5**A**), gf6, h4(e3), e1 x **A**(f4), f8(h6 **B**), e7, h4 x **B** (c5), h4 x №6 **Белыя**: b4, b6, c5, c7, e5, f4, f6, g5 (8). **Чорныя**: a5, c3, d2, d4, e3, f2, f8, g7, h4, h8 (10). – d8, a5, d8, f6-e7(d4**A**), b6!!(c7**B**), d8, b8 x **B**(d6), a7, g3/h4 x **A**(d6), c7, c3/b4 x №7 **Белыя**: a5, b4, c7, d6, e5, e7, f6, h2, h6 (9). **Чорныя**: a3, b2, b8, c5, d2, e3, f2, f4, f8, g3 (10). – hg7, b6, f8, b4, h4, f4, h-a3-g1 x

На 100-клетачнай дошцы пазіцыі магілёўскага майстра **Дзмітрыя Камчыцкага**.

№8 **Белыя**: дамка 37 шашкі 17, 23, 32, 34, 39, 40, 41, 42 (9). **Чорныя**: дамкі 14, 46 шашкі 7, 10, 19, 45 (6). – 12, 23, 38, 23(28**A**), 5(43:32**B**), 37 x **A**(32), 28, 46, 5 x **B**(23), 41/46 x №9 **Белыя**: 20, 21, 24, 27, 31, 34, 42, 45, 46 (9). **Чорныя**: 8, 9, 18, 22, 28, 35, 36, 37 (8). – 40, 41, 14, 3(31**A**), 22, 50 x **A**(39), 26, 50(32), 33(37), 47 x №10 **Белыя**: 6, 11, 13, 17, 18, 30 (6). **Чорныя**: 2, 7, 16, 25, 28, 40 (6). –8, 2(11**A**), 17, 17-11, 35(39), 49 x **A**(34), 35, 22(40**B**), 17(45), 50 x **B**(17), 11, 1(40), 45 x №11 **Белыя**: дамкі 32, 50 шашкі 15, 28 (4). **Чорныя**: дамкі 11, 14, 34 шашка 35 (4). – 10(5**A**), 46(32**BC**), 40, 6 x **B**(33), 28, 45 x **C**(44), 25(40), 39(45), 50 x **A**(34), 28, 46, 45 x Апошні эцюд складзены ў сааўтарстве з нашым земляком, які зараз жыве ў Ізраілі, **Міхаілам Цветавым**.

Школа кампазіцыі

Прыклад складання шашачных кампазіцый разгледзім на пазіцыях мінскага майстра **Івана Наўроцкага**. №12 **Белыя**: 7, 12, 13, 17, 19, 23, 34, 43 (8). **Чорныя**: 1, 27, 28, 32, 33, 35, 37, 41 (8). – 29, 30, 3, 48, 38, 47 x Нязначна мяняем расстаноўку і атрымліваем значныя змяненні камбінацыі. №13 **Белыя**: 7, 12, 13, 17, 19, 23, 34, 43, 48 (9). **Чорныя**: 1, 28, 31, 32, 33, 35, 37, 41 (8). – 29, 30, 3, 26, 42, 46 x Далей 2 варыяцыі на гэту тэму вядучага рубрыкі. №14 **Белыя**: 7, 8, 12, 13, 17, 19, 23, 30, 43 (9). **Чорныя**: 1, 15, 24, 27, 28, 32, 37, 41 (8). – 3, 20 і г. д. №15 **Белыя**: 7, 12, 13, 17, 19, 23, 34, 43, 45 (9). **Чорныя**: 1, 20, 25, 27, 28, 32, 33, 41, 42, 44 (10). – 40, 29, 30, 3, 48(34**A**), 38, 47 x **A**(24), 38, 47 x.

Супаставім рашэнні

“Народная Воля” (19. 06. 2018)

№9 – c7, c5, e3, g7(g5), h8(f4), d4(g7, e3), c3(f2), d4(e1), f2, f4 x.

№10 – a3(cd6), c5, e5, c3, c5(f6), d6(hg5), e7, f6 x. №11 – e5, c5, e3, c7(d6), e5(e7), f6, f6 x. Дакладныя адказы даслалі: **Аляксандра Камінская** (Вілейка), **Юрый Голікаў** (Цвер, Расія), **Эдуард Дамброўскі, Віталь Варушыла**, **Іван Наўроцкі,** (Мінск), **Аляксандр Шурпін** (Івянец), **Уладзімір Бандарык** (Лугавая Слабада Мінскага раёна), **Мікалай Зайцаў** (Баранавічы), **Рыгор Краўцоў** (в.Рублёўск Круглянскага раёна), **Уладзімір Валчкоў** (Маладзечна), **Леанід Жыхар, Фёдар Карпей** (Мядзел), **Ігар Ананіч** (Гродна), **Уладзімір Панько** (Камянец). Дзякуем за лісты і спадзяёмся на вашу далейшую актыўнасць!

Свае лісты дасылайце на адрас: 220030, Мінск, вул. Энгельса, 34а, “Шашкі”, або на электронны адрас рэдакцыі: shulga.checkers@gmail.com.

Віктар ШУЛЬГА,
міжнародны майстар спорту па шашачнай кампазіцыі.

РЭГІЁН

«Чалавек без прыгожага не можа»

Дзяўчына адкрыла ў мястэчку салон сувеніраў і марыць адраджаць забытыя рамёствы. Местачкоўцаў новы салон вельмі ўразіў, паколькі падобнае з’явілася тут упершыню.

Іаланта Паталета нарадзілася і жыве ў мястэчку Парэчча Гродзенскага раёна. Пасля школы вывучылася на цырульніка. А пазней захапілася фатаграфіяй. Першыя спробы ў фотасправе рабіла яшчэ ў школе, і ўвесь час удасканальваецца, вучыцца гэтаму майстэрству ў іншых.

У невялічкім салоне Іаланты ў цэнтры Парэчча на паліцах шматлікія яе вырабы са скуры, шмат жаночых упрыгажэнняў з пацерак, фетру, фаамірана (дэкаратыўнага пеністага матэрыялу), тонкага дроту, анёлкі, вязаныя кручком, вышыванкі, аздобленыя торбачкі з зёлкамі, прыгожа ўпакаванае духмянае мыла, магнікі з выявамі Парэчча. Побач пашытыя лялькі, вырабы з дрэва, драўляныя кубачкі для кавы са сподачкамі, талерачкі з гліны.

На сценах вісяць карціны гродзенскіх мастакоў, многія з якіх маюць у мястэчку і наваколлі лецішчы, а некаторыя нават і жывуць тут увесь час. «*Цяпер, пабачыўшы мой салон, мастакі з задавальненнем даюць свае працы на рэалізацыю*», – распавядае Іаланта.

Апроч таго, у салоне можна заказаць цікавую фотасесію.

Мяне цікавіць: як Іаланта рызыкнула адкрыць такі салон у невялікім мястэчку?

Іаланта распавядае, што, шукаючы працу, узважвала ўсе «за» і «супраць». Большасць жыхароў Парэчча вымушаны ездзіць на працу за 30 кіламетраў у Гродна. Нешта падказала дзяўчыне ідэю стварыць такую краму ў родным мястэчку, хаця, зразумела, выгадней было б працаваць у горадзе, дзе шмат пакупнікоў, турыстаў. Зарэгістравала ІП, а таксама рамесніцкую дзейнасць, узяла ў арэнду два невялічкія пакойчыкі ў цэнтры мястэчка.

Праўда, не маючы досведу ў гэтай сферы, сутыкнулася з праблемамі.

“Аказалася, каб узяць на рэалізацыю тавар ад іншага рамесніка, мне патрэбна заключыць з ім дамову, асобна плаціць потым падатак, калі рэч прадасца, – кажа Іаланта. – *Каб ува ўсім разабрацца, мне спатрэбілася шмат часу, бо трэба сабраць надта шмат папер”.*

Іаланта кажа, што яе справу пакуль цяжка назваць бізнесам, але тое, што гэта пакуль не стратна, вельмі цешыць.

Як ні дзіўна, местачкоўцы пачалі набываць прыгожыя рэчы ў салоне. Пастаянна заходзяць людзі, якія адпачываюць у мясцовым санаторыі, набываюць адметныя сувеніры на памяць аб прыгожым мястэчку.

Цікава, а калі ж Іаланта стварае свае вырабы, калі амаль цэлы дзень круціцца ў краме?

Аказваецца, пасля працы дапазна займаецца рукадзеллем.

“Мне пашэнціла: маёй сям’і гэта падабаецца, – кажа дзяўчына. – *Нават муж стаў гатаваць вячэру, каб у мяне заставалася больш часу для працы”.*

Неяк незаўважна да Іаланты сталі звяртацца местачкоўцы, якія займаюцца рамесніцкай дзейнасцю – прыносяць на рэалізацыю свае вырабы. Гэта добра і для яе: расце асартымент, увесь час на паліцах з’яўляюцца новыя цікавосткі, і пакупнікоў гэта прываблівае.

Дзяўчына кажа, што за гэты час пазнаёмілася з многімі майстрамі і народнымі ўмельцамі і зразумела, што наступным крокам у яе дзейнасці стане аднаўленне забытых рамёстваў. Аднак на гэта патрэбны час.

“Вось, да прыкладу, невялікія вышыванкі – знаёмая з Літвы праз людзей перадала іх мне на рэалізацыю. Але ж многія местачкоўцы яшчэ за савецкім часам вучыліся і працавалі ў суседняй Літве, якая ўсяго ў некалькіх кіламетрах ад Парэчча. І такія рэчы раней рабілі і ў нас”, – кажа Іаланта.

“Чалавек без прыгожага не можа. Я адкрывала свой салон нібы для сябе, а атрымалася, што гэта закранула вельмі многіх”, – усміхаецца дзяўчына.

Алесь МІХАЛЁЎ.

ФУТБОЛ

«Шанцы ў матчы «Карабах»–БАТЭ? Пяцьдзясят на пяцьдзясят…»

Азербайджанскі журналіст і аматар футбола Шахін РЖАЕЎ распавёў “Народнай Волі” пра саперніка барысаўскай каманды.

Сёння ў Баку адбудзецца першы матч 3-га кваліфікацыйнага раўнда Лігі чэмпіёнаў, у якім сустрэнуцца азербайджанскі “Карабах” і барысаўскі БАТЭ.

– “Карабах” – гэта, скажам так, каманда-бежанец, – кажа **Шахін Ржаеў**. – Стадыён у Агдаме быў разбураны падчас ваеннага канфлікту ў рэгіёне, таму зараз матчы праходзяць на арэне ў Баку.

“Карабах” практычна не падтрымліваецца ўрадам Азербайджана і не карыстаецца льготамі нафтавых даходаў. Хаця ў мінулым годзе за ўдзел у групавым этапе Лігі чэмпіёнаў дзяржава прэміравала каманду 2 мільёнамі манатаў (каля 1 мільёна еўра). Але гэта дробязь у параўнанні з тым, што ўрад траціць на ўсялякія непапулярныя і непаспяховыя праекты кшталту Еўрапейскіх альбо Ісламскіх гульняў альбо хакея на траве. Які толк ад гэтага віду спорту, калі ў зборную Азербайджана набралі карэянак?

– За кошт чаго існуе клуб?

– Спонсар “Карабаха” – прыватная кампанія Azersun, якую ўзначальвае грамадзянін Турцыі курдскага паходжання Тахір Гёзял (прозвішча перакладаецца як “Прыгажунчык”). Гэтая кампанія – вытворца прадуктаў харчавання, мае сетку вялікіх гіпермаркетаў па ўсім Азербайджане, экспартуе тавары ў Расію, Грузію і Еўропу.

– У мінулым годзе каманда выступала ў групавым этапе Лігі чэмпіёнаў…

– Пасля ўдалага мінулага сезона многія ігракі атрымалі добрыя прапановы і пакінулі каманду. Хтосьці паехаў у Турцыю, нехта зараз гуляе ў Кітаі альбо Грэцыі… Галоўная праблема “Карабаха” сёння – змена складу. Новыя футбалісты пакуль не вельмі добра адаптаваліся, не хапае ігрока, які, як кажуць, вырашаў бы гульню ў атацы. Такім, дарэчы, быў раней Дзіно Ндлову, але ён з’ехаў у Кітай.

– А якія моцныя бакі “Карабаха”?

– Супержорсткая дысцыпліна. Некаторыя сцвярджаюць, што галоўны трэнер Гурбан Гурбанаў і капітан каманды Рашад Садыхаў – мусульмане-салафіты *(салафізм – адна з плыняў ісламу. –* **Аўт**.), магчыма, гэта і дапамагае ім падтрымліваць такую дысцыпліну. “Зорныя хваробы” лечацца ўмомант! Напрыклад, таленавіты нападаючы Махір Мадатаў быў адразу ж пераведзены ў рэзервовы склад, як толькі спазніўся на базу каманды.

– Як у Азербайджане ацэньваюць шанцы саперніка ў у гэтым матчы?

– Абсалютна роўныя шанцы. “Карабах” не той, што быў год таму, але і БАТЭ не параўнаць з той камандай, якая ў свой час выйгравала ў “Баварыі”.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71.
Рэкламны аддзел (017) 328-66-09.
nvonlineinfo@gmail.com http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

9 772071 964000 18062

Паколькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэцэнзаваць і вяртаць нявыкарыстаныя матэрыялы, яна пакідае права ўступаць у перапіску за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб’явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 06.08.2018 у 17.00. Аб’ём 4 друк. аркушы. Тыраж 22 630 экз. Заказ № 2744.